

Ja till framtiden!

**Folkpartiet liberalernas landsmöte 2009
19–22 november i Växjö konserthus**

Handlingar

Föredragningslista

1. Landsmötet öppnas
2. Val av ordförande, tre vice ordförande och sekreterare för mötet
3. Val av protokollsjusterare
4. Fråga om mötet behörigen utlysts
5. Fastställande av föredragningslista
6. Fastställande av förhandlingsordning
7. Fråga om tillsättande av utskott samt nominering och val till dessa
8. Dechargeutskottets betänkande
9. Rapport från riksdagsgruppen
10. Revisorernas berättelse
11. Fråga om ansvarsfrihet
12. Allmänpolitisk debatt
13. Partistyrelsens förslag
14. Motioner
15. Fastställande av medlemsavgift till riksorganisationen och tid för vilken denna skall gälla
16. Nominering och val för tiden intill nästa ordinarie landsmöte av:
  - a) partiordförande
  - b) förste och andre vice ordförande
  - c) 21 övriga ledamöter av partistyrelsen
  - d) två revisorer, varav en auktoriserad, samt två ersättare för dessa
  - e) ordförande och sex ledamöter i dechargeutskottet
  - f) ordförande och sex ledamöter i valberedningen
  - g) övriga eventuellt förekommande val
17. Under landsmötet väckta frågor som landsmötet beslutar behandla
18. Landsmötet avslutas

Innehåll

Tidsplan	4
PS-förslag	5
Verksamhetsberättelse	9
för tiden efter landsmötet 2007	9
Dechargebetänkande för tiden september 2007 till september 2009	37
Valberedningens förslag	42
A: Allmänpolitik	43
Motioner	43
Partistyrelsens yttrande	47
B: Jämställdhet och demokrati	53
Programförslag: En liberal offensiv för ökad jämställdhet	53
Motioner	55
Partistyrelsens yttrande	76
C: Ekonomi	97
Motioner	97
Partistyrelsens yttrande	104
D: Näringspolitik och företagande	111
Programförslag: Ett Sverige fyllt av entreprenörskap och företag	111
Motioner	113
Partistyrelsens yttrande	127
E: Arbetsmarknad	143
Programförslag: En moderniserad svensk arbetsmarknadsmodell	143
Motioner	145
Partistyrelsens yttrande	154
F: Utrikespolitik och försvar	161
Motioner	161
Partistyrelsens yttrande	168
G: Rättspolitik	173
Programförslag: Tidigt, tufft, tryggt	173
Motioner	179
Partistyrelsens yttrande	203
H: Integrations- och migrationspolitik	227
Programförslag: Egenmakt för ett öppet samhälle – mottagande och arbete	227
Motioner	230
Partistyrelsens yttrande	241
J: Utbildning och kultur	249
Programförslag: Dags att sikta ännu högre	249
Motioner	251
Partistyrelsens yttrande	285
K: Klimat, energi, miljö och kommunikationer	301
Programförslag: Klimatrapport 2	301
Motioner	307
Partistyrelsens yttrande	335
L: Social välfärd	353
Programförslag: Se till mig som liten är	353
Programförslag: Leva livet hela livet	356
Motioner	359
Partistyrelsens yttrande	402
M: Organisation och stadgar	425
Motioner	425
Partistyrelsens yttrande	437

PS-förslag

PS

Verksamhetsberättelse

VB

Dechargeutskottets betänkande

DU

A: Allmänpolitik

A

B: Jämställdhet och demokrati

B

C: Ekonomi

C

D: Näringspolitik och företagande

D

E: Arbetsmarknad

E

F: Utrikespolitik och försvar

F

G: Rättspolitik

G

H: Integrations- och migrationspolitik

H

J: Utbildning och kultur

J

K: Klimat, energi, miljö och kommunikationer

K

L: Social välfärd

L

M: Organisation och stadgar

M

Tidsplan

för landsmötet 2009 på Konserthuset i Växjö

Torsdag 19 november

11.00	Mötesbyrån öppnar
13.00	Landsmötet öppnas Dagordningens punkter 1–7
13.30	Utskottsarbetet inleds
16.45	Utskottsförhandlingarna avslutas
17.00	Förhandlingar i plenum
19.00	A. Allmänpolitik, dechargebetänkande och ansvarsfrihet Förhandlingarna ajourneras Hälften av deltagarna går till Residenset för drink
19.30–21.00	Rullande middag
21.00	Eventuellt fortsatta förhandlingar

Fredag 20 november

08.30	Mötesbyrån öppnar
09.30	Partiledarens inledningsanförande
10.30	C. Ekonomi
12.00	Mingellunch för anmälda deltagare och inbjudna gäster
12.45	D. Näringspolitik och företagande
14.15	J. Utbildning
15.45	Nominering och val av partiordförande Fortsättning J. Kultur
16.30	L. Vård, Handikappfrågor och Tobak, alkohol och narkotika
18.00	Ajournering för dagen
19.00	Hälften av deltagarna går till Residenset för drink
19.30	Drink finns att köpa i Konserthuset inför landsmötesmiddagen
20.00	Landsmötesmiddag i Konserthusets foajé med underhållning och dans

Lördag 21 november

08.30	Nominering till partistyrelsen
08.45	Nominering och val av förste vice partiordförande F. Utrikespolitik, EU och försvar
10.30	E. Arbetsmarknad
12.00–13.30	Rullande lunch
12.30	B. Jämställdhet och demokrati
14.30	K. Klimat, energi, miljö och kommunikationer
16.15	Nominering och val av andre vice partiordförande L. Social välfärd: Barn, äldre och pensioner
17.30–19.00	Rullande middag
18.00	M. Organisation och stadgar
19.00	Plädering och val av partistyrelse Därefter vid behov fortsatta förhandlingar

Söndag 22 november

08.30	Omröstning om tidigare färdigdebatterade ärenden Nominering och val av dechargeutskott och revisorer
08.45	H. Integration och migration
10.30	G. Rättspolitik
11.30	Rullande lunch
12.00	Fortsättning G. Rättspolitik
13.25	Val av valberedning Resterande ärenden
16.00 senast	Landsmötet avslutas

PS-förslag

PS-förslag 1 Förhandlingsordning

Tidsplan

Av tidsplanen för landsmötet framgår när förhandlingspassen börjar och slutar och vilka ärenden som ska behandlas på varje pass. Ärenden som inte hunnit behandlas på avsett förhandlingspass bordläggs till kommande förhandlingspass och behandlas i mån av tid vid dessa.

För att möjliggöra en noggrann behandling av frågorna samt ge olika åsikter rimliga och likvärdiga möjligheter att komma till tals erfordras en stark självdisciplin från deltagarna.

Debatt, yrkanden m.m.

Anföranden

Tre typer av inlägg i debatter förekommer: anförande, replik och kontrareplik. Anförande begärs skriftligt. Ordet kan begäras i alla frågor som ska behandlas under ett förhandlingspass från och med förhandlingspassets början. Medlem som inte är ombud har rätt till ett (1) anförande vid behandlingen av ett ärende.

Om utskottets talesman, utskottsminoritetens talesman eller partistyrelsens talesman begär ordet innan behandlingen av ärendet påbörjas ska de få ordet före övriga personer som begärt ordet och i den ovan angivna ordningen.

Repliker

Replik och kontrareplik ska begäras före nästa anförande och kan begäras muntligt. Sittande ordförande har rätt att medge replik på den som blivit apostroferad i anförandet. Ordföranden ska medge den som hållit anförandet kontrareplik om så begärs. Replik på kontrareplik medges ej. Replik kan medges även efter att streck har satts.

Tidsbegränsning

För att samtliga ärenden ska kunna behandlas får talarna, i det fall de är ombud eller tillhör partistyrelsen, inte överskrida två minuter i första anförandet, en minut i andra anförandet och en minut i replik och kontrareplik. Övriga talares maximala tid är en minut. Talesman för utskottet eller partistyrelsen kan av presidiet medges längre tid. Vid plädering inför val gäller tidsbegränsning till en minut. Landsmötet har möjlighet att besluta om skärpt tidsbegränsning utöver ovanstående.

Yrkanden

Yrkanden ska framställas skriftligt. Bifallsyrkande föreligger automatiskt endast till utskottets förslag. Den som vill

bifalla andra yrkanden än utskottets måste alltså skriftligen yrka bifall till dessa. Under landsmötesförhandlingarna kan bifalls- eller avslagsyrkande framställas till yrkanden eller reservationer i utskott, yrkanden eller reservationer vid partistyrelsens behandling samt yrkanden i motioner. Nya yrkanden ska remitteras till beredningsutskott för behandling såvida inte presidiet bedömer att det nya yrkandet endast i ringa utsträckning avviker från de yrkanden som finns i landsmöteshandlingarna.

Vid behandling av ett förslag från beredningsutskottet anses samtliga tidigare yrkanden i ärendet ha fallit. Den som önskar att ett tidigare yrkande ändå ska behandlas av landsmötet måste yrka detta skriftligt.

Ordningsfråga

Om ordningsfråga begärs ska debatten i sakfrågan avbrytas och ordningsfrågan omedelbart upptas till behandling och beslut. Ordningsfråga kan inte upptas till behandling under pågående omröstning.

Streck i debatten

Streck i debatten är en möjlighet att begränsa debatttiden i en enskild fråga. Fråga om streck i debatten kan väckas av ombud eller presidiet.

När streck i debatten satts gäller följande:

- Alla yrkanden läses upp.
- Möjlighet ges att lämna in ytterligare yrkanden och dessa läses upp.
- Talarlistan läses upp och möjlighet ges att anmäla sig. Namnen på de ytterligare anmälda talarna läses upp.
- Ordföranden meddelar vilken talartid som gäller för ombud (och motsvarande) och övriga.
- Streck är satt och debatten i sakfrågan fortsätter.

Deltagande och beslut

Rösträtt

För deltagande och beslut vid landsmötet gäller bestämmelserna i stadgarna (§ 6 mom. E):

”Medlem i folkpartiet liberalerna liksom revisorerna har rätt att närvara vid landsmötets överläggningar och där framställa förslag.

Rösträtt vid landsmöte tillkommer ombud eller för ombud tjänstgörande ersättare. Omröstning sker öppet. Om minst 25 röstberättigade begär det ska röstning ske genom namnupprop. Vid val sker röstning med slutna sedlar om röstberättigade begär det. Som mötets beslut gäller, med det undantag som stadgas i § 12 [om stadgeändring], den mening som erhållit flest röster. Vid lika röstetal ska frågan avgöras genom lottning. För att ett beslut ska vara giltigt ska minst två tredjedelar av de röstberättigade vara närvarande.

Vid val till sådana uppdrag där endast en person kan väljas krävs absolut majoritet med mer än hälften av antalet röstande. Om i första omgången ingen av de föreslagna fått absolut majoritet sker förnyad omröstning mellan de två kandidater som fått flest röster.”

Beslut i ärenden då mer än ett yrkande föreligger kan inte fattas mellan klockan 01:00 och 08:00.

Beredningsutskott

För beredning av nytt förslag som framkommer under landsmötet och andra frågor som landsmötet i varje enskilt fall beslutar om remittering av tillsätts vid landsmötets början ett beredningsutskott bestående av två personer samt ordföranden i det berörda utskottet.

Reservation

Röstberättigade kan reservera sig mot landsmötets beslut. Reservation måste lämnas in skriftligen senast fyra timmar efter att beslutet har fattats. Presidiet ska, i mån av tid, läsa upp namnen på dem som har reserverat sig.

Propositionsordning

Propositionsordning bestäms i regel av sittande ordförande. Om närvarande röstberättigad yrkar på annan propositionsordning ska frågan underställas landsmötet för beslut. När det finns förslag från utskottet eller beredningsutskottet bör detta vara huvudförslag.

Val

Valen föregås av nominering vid tidpunkt som anges i tidsplanen. Valberedningens förslag framläggs först. I anslutning därtill bereds landsmötet tillfälle att föreslå ytterligare kandidater.

En lista i bokstavsordning över nominerade kandidater utdelas före pläderingen. Direkt efter pläderingen sker val.

Ombudsbyte

Ombud har rätt att under landsmötet överlåta rösträtten till ersättare. Sådan överlåtelse kan endast ske i samband med byte av förhandlingspass och ska anmälas till mötesbyrån senast en timme före inledningen av påföljande förhandlingspass.

PS-förslag 2 Medlemsavgift till riksorganisationen

Enligt stadgarna ska länsförbuden senast den 28 februari erlægga en avgift för varje redovisad medlem vid föregående årsskifte. Landsmötet fastställer storleken på denna avgift.

Den del av medlemsavgiften som går till riksorganisationen höjdes relativt kraftigt vid landsmötet 1987. I början av 1980-talet var avgiften 25 kronor. Avgiften har därefter höjts på följande sätt (med år avses det år då avgiften betalas till riksorganisationen):

1986	25
1987	40
1988	40
1989	40
1990	50
1991	60
1992	70
1993	75
1994	80
1995	85
1996	90
1997	90
1998	90
1999	90
2000	90
2001	90
2002	90
2003	90
2004	90
2005	90
2006	90
2007	90
2008	90
2009	90

Partistyrelsen föreslår följande avgifter:

2010	90
2011	90

Medlem kan även vara direktansluten till folkpartiet liberalernas riksorganisation. Avgiften för direktansluten medlem uppgår för närvarande till 250 kronor. Partistyrelsen föreslår ingen höjning under åren 2010–2011.

Partistyrelsen yrkar:

1. att länsförbunden för varje redovisad medlem erlägger en avgift om 90 kr under 2010 och år 2011
2. att årsavgiften för direktansluten medlem även fortsatt ska vara 250 kronor från och med år 2010

PS-förslag 3

Följändringar i partiprogrammet

Vid landsmötet kommer förmodligen ett antal beslut att fattas som står i strid med åsikter i gällande partiprogram. Det kan handla om beslut där partiet bytt åsikt men också beslut på områden som inte finns med i partiprogrammet.

Det är viktigt att partiprogrammet inte blir inaktuell och står i strid med senare fattade landsmötesbeslut.

Av den anledningen föreslår partistyrelsen landsmötet besluta:

att uppdra åt partistyrelsen att vidta de följändringar i partiprogrammet som anses nödvändiga med anledning av beslut på årets landsmöte.

PS-förslag 4

Jämställdhet mellan kvinnor och män i Folkpartiet liberalerna

Partistyrelsen föreslår landsmötet besluta att:

1. Rekommendera följande till länsförbund och kommunföreningar:

1.1. Gå till väljarna med en varvad lista 2010

Vartannat namn på valsedeln bör vara en kvinna, vartannat namn en man. Detta gäller särskilt de översta platserna på listan. Om listan trots detta inte är varvad bör den på annat sätt ha en jämn könsfördelning.

1.2. Åstadkomma en jämn könsfördelning av de olika listornas förstanamn

I det fall flera listor finns inom kommunen, för landstinget genom landstingsvalkretsar och inom länsförbundet flera riksdagslistor bör dessa växelvis toppas av kvinnor och män. Detta kräver i förekommande fall samverkan mellan nomineringskommittéerna för de olika listorna.

1.3. Aktivt initiera ett arbete från nomineringskommittéerna

Kommittén måste arbeta aktivt, uppsökande och förberedande för att skapa underlag för nomineringsmöten att fatta beslut enligt rekommendationen.

1.4. Åstadkomma varierad representation i styrelser och nämnder

Då platser i styrelser och nämnder fördelas bör nomineringskommittén föreslå en varvad representation, särskilt när det gäller de tyngsta posterna i de centrala nämnderna och styrelserna, liksom när det gäller fördelning mellan ordinarie platser och ersättningsplatser.

1.5. Aktivt arbeta med jämställdhetsintegrering

Länsförbund och kommunföreningar bör se till att den interna jämställdheten integreras i allt löpande arbete. Ansvar för detta ska ligga på samma instanser och beslutsfattare som leder verksamheten i stort. Jämställdhetsintegrering av interna partiverksamheten kan innebära kartläggningar av könsfördelning, analyser av arbetsmetoder och arbetsklimat, utbildningar för förtroendevalda m.m. Särskilda åtgärder bör göras för att göra nomineringskommittéerna delaktiga i arbetet.

2. Uppdra följande åt partistyrelsen:

2.1. Jämn könsfördelning i arbetsgrupper

Tillse att det normalt är en fördelning på minst 40 procent av vardera könet i centrala arbetsgrupper och programgrupper

2.2. Jämställd profil

Tillse att partiet har en tydlig jämställdhetsprofil genom att det är en jämn könsfördelning bland Folkpartiets företrädare i samtliga externa och interna arrangemang samt i partiets centrala marknadsföring.

2.3. Aktiv jämställdhetsintegrering och jämställdhetsanalys

Integrera jämställdhetsperspektivet i Folkpartiets beslutsfattande på central nivå och i partiet som helhet. Uppmärksamma jämställdhetsfrågorna genom t.ex. seminarier vid riksmöten eller grupp- eller länsledningskonferenser, konferenser för nomineringskommittéer m.m. samt dialog även med riksdagsgruppen. Följ upp könsfördelningen bland Folkpartiets medlemmar och förtroendevalda.

2.4. Jämställdhetsbokslut

Presentera i verksamhetsberättelsen inför varje landsmöte ett jämställdhetsbokslut innehållande en kartläggning och utvärdering av den gångna perioden.

3. Uppdra åt dechargeutskottet att granska partistyrelsens jämställdhetsbokslut som en del av verksamhetsberättelsen.

PS-förslag 5

Översyn av Folkpartiet liberalernas programstruktur

Vid 2007 års landsmöte gavs partistyrelsen i uppdrag att se över Folkpartiets olika program och former för politiska ställningstaganden. Bakom uppdraget ligger den återkommande diskussionen om hur programstrukturen kan bli mer överskådlig, till fördel för både medlemsinflytandet och idéutvecklingen.

Grunden för den liberala politiken uttrycks i Folkpartiet liberalernas *partiprogram*. Partiprogrammet ska ge en samlad bild av den liberala ideologin och Folkpartiets rikstäckande politik på alla samhällsområden. Partiprogrammet kan endast ändras av landsmöte och (efter stadgöändringen 2007) partiråd.

Utöver partiprogrammet formuleras också politiken i sakpolitiska *program*. Antalet sakprogram har vuxit på senare år, och mellan antagandena av helt nya partiprogram är det normalt genom programarbetena som den avgörande politikutvecklingen sker. Också de sakpolitiska programmen förutsätts normalt antas genom beslut på landsmöte eller partiråd.

En hel del ställningstaganden formuleras genom *rapporter*. Dessa förutsätts ha en mer dagspolitisk karaktär, vilket dock inte hindrar att nya förslag också ibland presenteras i rapportform. Som huvudregel är dessa nya förslag i så fall antingen tillämpningar av tidigare beslut eller ställningstaganden som följer av förändringar i omvärlden. Rapporterna fastställs genom beslut i, eller delegation från, partiledningen.

Utanför ramen för denna genomgång ligger dagspolitiska uttalanden i form av pressmeddelanden m.m.

Partistyrelsen anser att den övergripande strukturen med partiprogram, sakpolitiska program och rapporter fungerar väl på det principiella planet. Både praktiska och interdemokratiska skäl gör dock att det finns skäl att förtydliga och renodla strukturen. Inte minst gäller detta partiprogrammets funktion.

Det kan vara värt att studera hur Folkpartiets partiprogram har utvecklats i ett längre perspektiv. Partiprogrammet för det återförenade Folkpartiet 1934 formulerade grunderna för den liberala politiken på knappt 1 000 ord, och programrevisionen 1944 resulterade inte i ett märkbart större omfång. Då 1962 års partiprogram antogs ökade omfånget till nästan 5 000 ord, och kulmen nåddes i och med 1972 års partiprogram som omfattade hela 20 000 ord – alltså en tjugofaldig ökning på en tioårsperiod. Omfånget har minskat något på de partiprogram som antagits därefter. Det nu gällande partiprogrammet, som antogs vid landsmötet 1997, omfattar cirka 16 000 ord.

Blir partiprogrammet bättre ju längre det är? Partistyrelsen anser inte att så är fallet. Tvärtom kan man med några årtiondens perspektiv se att det har skett en utveckling i riktning mot att programmet ska redovisa allt längre och allt mer preciserade ställningstaganden i dagspolitiska frågor. Ju längre partiprogrammet blir, desto större blir också trycket på att det ska innehålla allt. Detta har skett i den goda avsikten att

se till att partiprogrammet tar upp de frågor som är aktuella i debatten, men följderna blir en ökande risk för att programmet innehåller resonemang som tvärtom är föråldrade.

Inte sällan förekommer det motioner till landsmötet vars enda innebörd är att ställningstaganden i sakpolitiska program också ska lyftas in i partiprogrammet. Bakom en sådan önskan kan ligga tanken att partiprogrammet är ”finare”, men också antagandet att ståndpunkten skulle få ännu mer officiell status som folkpartilinje om den omnämns i partiprogrammet.

Ett sådant antagande är dock ett rent missförstånd – de sakpolitiska programmen har samma officiella status som partiprogrammet. Detta förhållande kommer också till uttryck genom att partistyrelsen inför varje landsmöte ber om mandat att göra konsekvensändringar i partiprogrammet som en följd av landsmötets beslut.

Partistyrelsen anser därför att Folkpartiets programstruktur bör utvecklas enligt följande principer:

- Partiprogrammet renodlas till att redovisa den idémässiga grunden för den liberala politiken och dra upp riktlinjerna på olika politikområden i ett mer långsiktigt perspektiv.
- Den övergripande politikutvecklingen på enskilda områden ska liksom tidigare främst ske genom sakpolitiska program.
- Kopplingen mellan partiprogram och sakpolitiska program kan tydliggöras genom att partiprogrammet innehåller en redaktionell hänvisning till de gällande sakpolitiska programmen.
- Gällande sakpolitiska program ska hållas tillgängliga på ett samlat sätt tillsammans med partiprogrammet, så att den enskilde lätt ska kunna få en helhetsbild av Folkpartiets politik.
- Liksom tidigare ska antagande (och vid behov upphävande) av programtexter beslutas av landsmöte eller partiråd.

I år, tio månader före ett avgörande riksdagsval, saknas anledning att påbörja en total omstrukturering av Folkpartiets program. Snarare bör de nämnda principerna vara grunden för ett successivt arbete under en följd av år. I takt med att nya program antas kan även partiprogrammet renodlas.

Partistyrelsens yrkande

Partistyrelsen yrkar:

1. att landsmötet ställer sig bakom de principer för utveckling av Folkpartiets programstruktur som redovisats ovan.

Verksamhetsberättelse för tiden efter landsmötet 2007

Förord

För första gången sedan Folkpartiet liberalerna tillsammans med de andra partierna i Alliansen vann regeringsmakten 2006 mötte vi väljarna i juni 2009 då valet till Europaparlamentet hölls. Folkpartiet gick till val som det mest Europapositiva partiet. Tydligheten tillsammans med starka kandidater med Marit Paulsen i spetsen förklarar att Folkpartiet liberalerna gjorde ett riktigt framgångsval. Vi fick förtroendet av 13,6 procent av väljarna och ökade till tre mandat i Europaparlamentet.

Allians för Sverige har nu regerat tillsammans i tre år och det kan redan konstateras att denna regering är mer framgångsrik än tidigare borgerliga regeringar. Alliansen håller ihop, trivs tillsammans och leder Sverige framgångsrikt även i tider av internationell ekonomisk oro. Med bildandet av Alliansen ritades den politiska kartan om – svensk borgerlighet är i dag mer regeringsduglig än socialdemokraterna. Samtidigt som Folkpartiet sitter i regering är vi också med och styr över hälften av våra kommuner och landsting. Det gör att vi har möjlighet att varje dag bidra till att Sverige blir mer liberalt.

Folkpartiets medlemsantal var under några år relativt stabilt men vi tappade medlemmar under 2007. Normalt är det valår som vi kan attrahera nya medlemmar och det är viktigt att vi utnyttjar de tillfällen då det politiska intresset ökar för att attrahera fler att engagera sig i Folkpartiet.

När Folkpartiet liberalerna samlas till landsmöte i november 2009 är det ett för hela Sverige viktigt evenemang. De beslut vårt parti fattar har vi goda möjligheter att omvandla till verklighet i människors vardag. Och vi ska också mejsla ut den politik som vi ska söka väljarnas förtroende för i riksdagsvalet 2010.

Stockholm 2009-08-25

Erik Ullenhag

1 Aktiviteter

1.1 Landsmötet 2007

2007 års landsmöte hölls på Aros Congress Center i Västerås 6-9 september under temat ”Tillsammans lyfter vi Sverige”.

1.2 Partistyrelsen

Partistyrelsen har under perioden haft 18 sammanträden varav fem per telefon.

Vid sammanträdet den 4-5 oktober 2007 diskuterades det politiska läget och Sverige inför ordförandeskapet och EU-valet 2009. Partistyrelsen beslutade också anhölla hos ELDR om att tillsammans med centern få vara värd för kongress för ELDR hösten 2008. Till ny ledamot av partiledningen utsågs Olle Schmidt. Vidare beslöts att anordna samråd under våren 2008 kring frågan om integration, integritet och klimat samt att dessa skulle beslutas vid ett partiråd den 3-4 oktober 2008. Partistyrelsen beslutade att hålla ett partiråd också i februari 2009 för beslut om handlingsprogram och om kandidatlista inför EU-valet. Erik Ullenhag informerade om att höstkampanjen skulle ha fokus på äldreomsorg och psykiatri. En satsning på den interna organisationen med framtagande av basmaterial för studier och kampanj beslutades också under namnet Projekt 2008.

Vid ett telefonsammanträde den 14 november bifölls partiledningens förslag till en utredning om en förändrad migrationspolitik med innebörden att vissa försörjningskrav ska ställas. En ledamot reserverade sig mot beslutet.

Sammanträdet den 30 november upptogs till stor del av en föredragning om klimat- och energipolitiken av Carl B Hamilton. Även pensionärernas ekonomiska villkor disku-

terades. Vidare informerades partistyrelsen om hur etikarbetet bedrivs i Folkpartilandet. Partistyrelsen diskuterade det framtagna förslaget till nya normalstadgar för länsförbund och lokala föreningar och beslutade sända ut förslagen för synpunkter i Folkpartilandet.

2008 års första sammanträde ägde rum den 28 januari. Nyamko Sabuni inledde en diskussion om den framtida integrationspolitiken. En verksamhetsplan för året antogs.

Vid sammanträdet den 7 mars inledde Tobias Krantz en diskussion om den framtida välfärdspolitiken. Normalstadgar för länsförbund och lokala föreningar antogs av partistyrelsen. Nomineringskommitté, under ordförandeskap av Allan Widman, inför EU-valet utsågs. En reviderad beslutsordning för riksorganisationen antogs. Erik Ullenhag rapporterade att partiledningen tillsatt två nya arbetsgrupper, en om entreprenörskap och en för framtagande av handlingsprogram inför EU-valet.

Vid sammanträdet den 23 maj beslutade partistyrelsen om ändringar av partiprogrammet med anledning av landsmötesbeslut föregående höst. Vidare redovisade Petter Odmark och Mathias Sundin sina erfarenheter från den amerikanske presidentvalrörelsen. Erik Ullenhag rapporterade att den arbetsgrupp om den framtida arbetsrätten som landsmötet fattat beslut om skulle tillsättas efter att utfallet av den s.k. Lavalutredningen och resultatet av förhandlingarna om ett nytt huvudavtal på arbetsmarknaden blev känt.

Partistyrelsen höll den 18 juli ett telefonsammanträde om den uppblående debatten om FRA-frågan. Jan Björklund inledde en timplång diskussion och en referensgrupp om FRA-frågan tillsattes under Erik Ullenhags ledning.

Partistyrelsen höll ett sammanträde på Skåvsjöholms

kursgård i Åkersberga den 4-5 september. Där behandlades förslag till rapport om klimatfrågan, en delrapport om integrationspolitiken och en om integritetsfrågan. Vidare beslutades om regler och tidsplan för Europaparlamentsvalet. Erik Ullenhag informerade om att en höstkampanj om budgeten skulle äga rum.

Vid sammanträdet den 24 oktober diskuterades bland annat frågan om homosexuellas rätt att ingå äktenskap. Partistyrelsen beslutade att det ska ha förflutit fyra veckor sedan inträdet i partiet för att en medlem ska ha rösträtt i EU-provalet. Erik Ullenhag rapporterade om tillsättningen av tre nya arbetsgrupper, en om jämställdhet med Helene Odenjung som ordförande, en om rättspolitik under Johan Pehrsons ledning och en om klimatfrågor med Carl B Hamilton som ordförande.

Vid årets sista sammanträde, den 5 december, diskuterades och antogs ett förslag till Europaprogram.

Vid ett telefonsammanträde den 27 januari 2009 godkände partistyrelsen ett regeringsförslag om regionfrågan. Reservationer avgavs av fyra ledamöter.

Vid ett sammanträde den 30 januari presenterade Harry Flam, professor i ekonomi, den SNS-rapport han skrivit tillsammans med sex andra professorer. Riktlinjer för personvalet 2010 antogs av styrelsen. Partistyrelsen biföll förslaget till klimatavsnitt i Europaprogrammet.

Ett telefonsammanträde avhölls den 5 februari för att diskutera en preliminär uppgörelse inom regeringen om energifrågan. Partistyrelsen antog förslaget för sin del.

Vid sammanträdet den 27 mars höll Carl B Hamilton en inledning om finanskrisen och lågkonjunkturen och Helena Dyrssen informerade om det statsfinansiella läget inför vårpropositionen. T.f. partisekreterare Johan Britz föredrog bokslutet för 2008 och informerade om valorganisationen inför EU-valet. Susann Torgerson informerade om tidsplanen inför landsmötet.

Partistyrelsen den 8 maj gästades av Marit Paulsen, toppkandidat inför det kommande EU-valet, som berättade om sin kampanj. Johan Britz föredrog även planeringen av valrörelsen. Vid sammanträdet antogs även ett valmanifest inför Europavalet.

Två dagar efter EU-valet, den 9 juni, samlades partistyrelsen för att diskutera valrörelsen och det goda valresultatet som givit ytterligare ett mandat i Europaparlamentet, Folkpartiets tredje.

1.3 Partiledningen

Partiledningen består av sex – åtta ledamöter inklusive partiledaren, partisekreteraren och gruppledaren i riksdagen. Den har sammanträtt minst en gång i månaden.

Under perioden sedan landsmötet har partiledningen sammanträtt vid 26 tillfällen. I partiledningen har ingått Jan Björklund, Cecilia Malmström, Helene Odenjung, Håkan Lindh, Johan Pehrson, Nyamko Sabuni, Olle Schmidt och Erik Ullenhag.

1.4 Partiråd

Landsmötet 2007 beslutade om nya regler och ny sammansättning av partirådet. Tidigare bestod partirådet av partistyrelsen, riksdagsgruppen och en representant för varje länsförbund samt en representant för varje samverkande organisation. Nu består partirådet av partistyrelsen, 61 ombud valda av länsförbunden och ett ombud för varje sam-

verkande organisation samt ett för nätverket Liberala studenter. Det stadgas också att partirådet fattar beslut i frågor som hänskjutits dit av landsmötet eller partistyrelsen.

Under perioden har två sammanträden med partirådet hållits. Det första hölls den 3-4 oktober 2008 i riksdagshuset i Stockholm. En nyhet var att förslagen först behandlades av utskott och först därefter i plenum. Förslag från tre arbetsgrupper behandlades, en delrapport om integration, en rapport om integritet och en om klimatfrågan. Dessutom behandlades ett förslag om förstärkningar av integritetsskyddet i FRA-lagstiftningen som Alliansregeringen enats om. Partirådet inleddes med behandling i tre utskott.

Det andra partirådsmötet gällde handlingsprogram och kandidatlista inför EU-valet. Även detta möte inleddes med behandling av programförslaget i utskott. Mötet avhölls i Göteborg, på Hotell 11, den 6-7 februari 2009. Kandidater i EU-valet på de sex första platserna blev Marit Paulsen, Olle Schmidt, Cecilia Wikström, Fredrik Malm, Barbro Westerholm och Anders Ekberg.

1.5 Nätverk

Nedan följer en sammanställning över de olika nätverk som varit i gång under perioden.

Folkpartister i Svenska kyrkan (FiSK)

FiSK är ett nätverk av kyrkligt aktiva och intresserade folkpartister. Nätverket som startade 2004 har idag cirka 1820 medlemmar. Vid rikssamlingen i oktober 2007 i Stockholm valdes Inger Gustafsson, Jönköping, till ordförande efter Åke Blomqvist. Vid mötet valdes också en styrelse med uppdrag att vidareutveckla organisationen. I styrelsen ingår Britt Louise Agrell, Susann Torgerson, Gunnar Trenning, Lars Arvidsson, Karin Långström Vinge, Anna Grenholm och Inger Gustafsson. Styrelsen har tagit fram nya stadgar, eller arbetsordning, för nätverket. Arbetsordningen antogs vid riksmötet i september 2008. Den innebar framför allt den förändringen att riksmötet som tidigare varit ett rent medlemsmöte omvandlades till ett ombudsmöte med två ombud per stift. Förutom dessa ingår sittande kyrkomötesgrupp, för närvarande sammanlagt 41 röstberättigade personer. Alla medlemmar i nätverket har dock yttranderätt och rätt att lämna yrkanden vid riksmöte. Till den nya styrelsen har Birgit Friggebo knutits som ekonomiansvarig. Riksmötet sammanträder numera minst en gång per år, på hösten.

Styrelsen har under perioden haft fem möten. Information till medlemmarna har därefter skett genom ett antal ordförandebrev. En hemsida har funnit sedan 2007 med adressen www.Folkpartiet.se/fisk Därifrån kan man nu länka vidare till FiSK:s nya, uppskattade, hemsida med adressen www.fiskarna.net Där finns fyllig information även från verksamheten ute i stift. Ansvarig för framtagande av den nya hemsidan och dess administratör är Annika Stacke, Lammhult.

Nätverket har under 2008 ansökt om och fått namnet Folkpartister i Svenska kyrkan och logotypen varumärkesregistrerade hos Patent- och registreringsverket (PRV).

Ett nytt handlingsprogram inför kyrkovalet 2009 antogs av riksmötet i januari 2009 efter en remissomgång i landet. Ett färdigt program i fyrfärg har därefter skickats ut till nätverkets alla medlemmar tillsammans med ett ordförandebrev med uppmaningar till aktivitet inför kyrkovalet i september. En kortversion av handlingsprogrammet har också tagits fram och distribuerats i hela landet via de stiftsansvariga.

För att förbereda kyrkovalet 2009 och för att stödja FiSK-kandidater har Ann Berg anställts som ombudsman/informator på halvtid under tiden oktober 2008 - september 2009. Ombudsmannen har genomfört utbildningsdagar i varje stift under våren 2009. Inför valet i september 2009 har man tagit fram ett antal affischer och annonser för användning ute i landet. FiSK centralt bekostar ett antal annonser i dags- och annan press inför valet.

FiSK:s verksamhet på riksnivå finansieras helt genom det ekonomiska mandatbaserade bidrag nomineringsgruppen FiSK erhåller från Svenska kyrkans nationella nivå.

FiSK är, förutom ett nätverk inom Folkpartiet liberalerna, också en nomineringsgrupp i kyrkomötet utom i Linköpings och Visby stift, nomineringsgrupp i stiftet och på lokal nivå i kyrkofullmäktige och direktvalda kyrkoråd i Svenska kyrkan. FiSK-kandidater ingår också på många håll i samlingslistor i de lokala valen.

Ordförande för kyrkomötesgruppen är Britt Louise Agrell. Gruppen har under perioden levererat ett stort antal motioner i kyrkomötet baserade på handlingsprogrammet. Viktiga förslag har bland annat varit inrättande av en ny kristendomsundervisning för barn mellan sex och tolv år och förslag om friare församlingstillhörighet. Ledamöterna har aktivt bidragit i kyrkomötets diskussioner både i de olika utskotten och i plenum. Kyrkomötesgruppen träffas varje vår för ett längre planeringsmöte för att förbereda höstens mötessessioner.

Arbetet i FiSK har präglats av stor entusiasm. Många har deltagit i diskussionerna och många har fått intresse av att kandidera på någon lista inför höstens val. Det är allas vår förhoppning att detta engagemang ska gagna Svenska kyrkan.

Nätverket Kristna liberaler

Kristna liberaler är ett nätverk för kristna och frisinnade folkpartister som vill verka för en social-liberal politik, med omsorg om de svaga i samhället. Nätverkets hjärtefrågor är de som finner sitt ursprung i det kristna kärleksbudskapet att värna allas lika värde och att hjälpa de fattiga. Nätverket vill stimulera kristna folkpartister att inte bara vara aktiva i kyrkor och församlingar utan också verka politiskt.

Nätverket anordnar sammankomster såväl regionalt som nationellt och gör även uttalanden och skriver debattartiklar. Kristna liberaler inbjuder även till andakter vid större Folkpartiarrangemang som landsmöte och kommunalt riksmöte. Dessa är välbesökta och uppskattade.

Styrelsen består av Ann-Cathrine André, Skeppshult, ordförande, Marita Aronson, Mölndal, vice ordförande, Susann Torgerson, Stockholm, sekreterare, Britt Louise Agrell, Uppsala, Liselott Hagberg, Nyköping, Anna Ekström, Karlskrona, Kenneth Nordgren, Umeå och Mattias Reinholdson, Lidingö. Styrelsen har samlats till sammanträde en gång per termin på riksdagen i Stockholm. I samband med dessa möten har seminarier anordnats.

Gröna Liberaler

Nätverket Gröna Liberaler verkar för att lyfta natur- och miljöfrågorna inom partiet och i samhällsdebatten. Arbetsättet är ett öppet nätverksbyggande för att dels stimulera intern debatt och ge möjlighet till kompetenshöjning och politikbyggande i partiet dels att ge liberalt sinnade natur- och miljöintresserade människor en möjlighet att delta utan att för den skull vara partianknutna.

Seminarier/mötesplatser anordnas minst två gånger per år, vid ett tillfälle i Stockholm och ett ute i landet. 2008 hölls fyra större arrangemang. Två möten med de svenska miljöorganisationerna, ett i Stockholm och ett i Göteborg, då de fick ge sin syn på vad som bör prioriteras och hur de ser på FP:s natur och miljöpolitik. Ett seminarium hölls i Vilhelmina om vikten av att bevara orörda strömmande vattendrag och ett i Uppsala om rovdjurspolitik. Vid det kommunala riksmötet i Linköping 2009 anordnades ett seminarium om EU och den kommunala natur- och miljövården. Gröna Liberalers eget riksmöte i Stockholm i april hade temat "EU och miljö" och hölls i Stockholm i riksdagens förstakammarsal. Gröna Liberaler har en hemsida och ett nyhetsbrev som utkommer ca 10 ggr/år. Nyhetsbrevet har ca 1000 prenumeranter.

Ordföranden och aktiva i nätverkets ledningsgrupp ställer även upp som stöd och hjälp vid möten och utbildningar i lokalföreningar och länsförbund. Seminarier och möten har mötts av ett ökande intresse inom och utom partiet och är mycket välbesökta. På flera håll i Folkpartilandet bildas lokala nätverk och efterfrågan på medverkan av Gröna Liberaler vid både lokalförenings- och länsförbundsarrangemang har ökat starkt. Gröna Liberaler har goda och täta kontakter med samtliga stora miljöorganisationer, intresseorganisationer och myndigheter som företrädare jord-, skogs- och fiske- och sjöfartsnäringarna och även med företrädare för forskning.

Nätverket Liberala seniorer

Liberala seniorer är ett nätverk som är öppet för alla med en liberal grundsyn – äldre och andra som är intresserade av äldre frågor. All information från Liberala seniorer går ut via e-post till medlemmarna. Nyhetsbrevet har nästan 300 mottagare, men sprids även till de medlemmar som inte har egna e-postadresser genom länsförbundens ombudsmän.

Sedan september 2007 har 42 nyhetsbrev skickats ut. Nyhetsbrevet innehåller information om kommande seminarier rapporter, aktuella äldrepolitiska frågor, stomartiklar, publicerade artiklar m.m. Alla nyhetsbrev finns samlade på Liberala seniorers hemsida, som regelbundet uppdateras. På hemsidan finns också aktuella artiklar skrivna av medlemmar i nätverket, liksom annat material som rör äldrepolitik.

Liberala seniorer anordnade centralt tre heldagsseminarier i Stockholm under 2008, där representanter från många av länsförbunden deltog. Seminariedagarna har bestått av föredrag, grupparbeten och diskussioner med olika teman. Det första ägde rum den 5 februari och fokuserade på Äldreboendedelegationens delbetänkande, diskussioner kring värdighet och valfrihet i livets slutskede samt andra då aktuella frågor inom äldrepolitiken. Den 2 september och 8 december ägde höstens två seminarier rum och handlade främst om Europaparlamentsvalrörelsen, vilket även seminariet den 23 mars 2009 hade som huvudpunkt. Valmanifestet "Seniorer för ett liberalt Europa" diskuterades och trycktes sedan i en upplaga av 2500. Förslag på aktiviteter samt tillvägagångssätt för att mobilisera liberala seniorer lokalt och regionalt för kampanj- arbete diskuterades också under seminarierna.

Förutom dessa seminarier i Stockholm har aktiviteter ordnats på flera håll i landet t.ex. i Göteborg, Skövde och Norrköping. Under Europavalrörelsen har kampanjaktiviteter genomförts på många platser runt om i landet, liksom utdelning av valmanifestet samt föredrag och möten med nätverkets ordförande.

1.6 Kommunalpolitiska rådet (KPR)

KPR har fokuserat sin verksamhet på att sprida goda exempel på hur partiets politik kan förverkligas lokalt. Detta har gjorts bl.a. med hjälp av kampanjpaket och debattartiklar i olika ämnen. KPR har också uppmuntrat Folkpartiet liberalerna lokalt att bygga kampanjorganisationer.

Sammanträden i KPR har huvudsakligen skett i samband med Sveriges Kommuner och Landstings beredningar och styrelser.

KPR arrangerar höst- och vårkonferenser för kommun- och landstingspolitiker samt politiska sekreterare. Höstkonferenserna sker på Lidingö och vårkonferenserna förläggs i anslutning till riksmötet.

1.7 Särskilda satsningar

Kommunala riksmöten

Under perioden har två **kommunala riksmöten** hållits.

År 2008 hölls riksmötet i Västerås den 26-27 april med ungefär 800 deltagare. Förutom ett tal av Jan Björklund hölls på stora scenen ett samtal om kommunerna och nya jobb- och möjligheter där under ledning av Johan Pehrson, ett samtal om klimatfrågan under ledning av Cecilia Malmström och anföranden om integrationsfrågor av Nyamko Sabuni och ett av Erik Ullenhag. Det fanns 23 olika seminarier att välja bland. På kvällen underhöll The Amazing Starboys från Karlstad till allmänt jubel. Riksmötet fick mycket bra betyg i den utvärdering som skedde veckan efter mötet.

Året efter, 2009, hölls riksmötet i Linköping. Temat var EU i alla former då ett EU-val stod för dörren under kommande försommar. Även denna gång fick programmet mycket lovord av de 800 deltagarna. Övriga programpunkter på stora scenen var tal av partiledaren, ett anförande om hur vi bygger vårt liberala Europa av Cecilia Malmström, ett panelsamtal under ledning av journalisten Annika Ström Melin med toppkandidaterna Marit Paulsen, Olle Schmidt, Cecilia Wikström, Fredrik Malm och Barbro Westerholm, ett anförande om Jämställdhet för fria individer av Nyamko Sabuni och ett om Folkpartiet inför EU-valet av Erik Ullenhag.

Sommararrangemang

Under **Almedalsveckan 2008** framträdde partiledare Jan Björklund med ett tal söndagen den 6 juli. Underhållningen sköttes av gruppen Four Flavours. Som konferencier fungerade Helene Odenjung. Under dagen delades flygblad med information om kvällens tal och kommande seminarium. Medlemmar från Gotland organiserade kaffeservering och ballongutdelning. Tisdagen den 8 juli hölls ett ekonomiskt seminarium under rubriken "Svenska utmaningar till 2014." Medverkade gjorde Anna Ekström, SACO, Joakim Palme, Institutet för framtidsstudier och Peter Malmqvist, Nordnet. Johan Pehrson var samtalsledare.

Under **Almedalsveckan 2009** framträdde partiledare Jan Björklund måndagen den 29 juni. Underhållningen sköttes av sånggruppen The Appearance och som konferencier fungerade Helene Odenjung. Flygblad delades under dagen och medlemmar från Gotland organiserade servering och ballongutdelning. Tidigare samma dag hölls ett mycket välbesökt seminarium under rubriken "Utmaning. Ungdomsarbetslösheten." Medverkade gjorde Irene Wennemo, chef LO:s arbetslivsenhet, Magnus Henrekson, professor och VD

för Institutet för näringslivsforskning, Niklas Sjöblom, VD Wisby Strand Congress & Event Gotland. Karin Pilsäter var samtalsledare. Jan Björklund hälsade välkommen och höll ett avslutningsanförande.

Söndagen den 3 augusti 2008 hölls traditionsenligt möte i **Marstrand** i samverkan med folkpartisterna i Västra Götalandsregionen. Under dagen delades material och torgmöte hölls. Jan Björklund talade i Societetshuset på eftermiddagen. Innan talet bjöds på underhållning av Arvid Falk. Dagen avslutades med en räksupé som arrangerades av folkpartisterna i Kungälv.

År 2009 hölls mötet i Marstrand med tal av partiledaren Jan Björklund söndagen den 2 augusti, denna gång som ett lunchmöte med efterföljande räkfrossa. Liksom föregående år var det fullsatt i Societetsalongen med ungefär 250 deltagare.

Regional utbildningssatsning - Europaskolan

Under hösten 2008 och tidig vår 2009 genomfördes en stor satsning på utbildning av Folkpartiets medlemmar om EU-frågorna. Syftet med Europaskolan var att mobilisera medlemmarna inför Europavalet. Ungefär 700 medlemmar deltog i de regionala utbildningarna som fokuserade på hur EU fungerar, Folkpartiets EU-politik och på hur en effektiv kampanj bedrivs. Europaskolan kopplades vidare samman med lokala studiecirklar om EU för att nå ännu fler av våra medlemmar. Europaskolan och dess studiecirklar genomfördes i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Detta samarbete fungerade mycket väl.

De regionala Europautbildningarna genomfördes i Gävle (18/10-08, 28/2-09), Göteborg (25/10, 14/3), Hallsberg (25/10-08), Helsingborg (8/11-08), Jönköping & Stockholm (15/11-08, 14/3-09), Kristianstad (14/3-09), Skellefteå (22/11, 21/3) samt i Örebro (21/3-09).

Valupptakt och valvaka

Valupptakt för valet till Europaparlamentet hölls på restaurang Hasselbacken på Djurgården söndagen den 10 maj med deltagande av ungefär 270 personer. Jan Björklund höll ett tal. Konferencier och utfrågare av de ledande EU-kandidaterna var Erik Ullenhag.

Valvaka hölls (den 7 juni) på Riksdagshuset i Stockholm. Där minglade ungefär 200 kandidater och medlemmar under tiden som valresultatet inväntades. Stort jubel uppstod då valresultatet med tre mandat i Europaparlamentet kungjordes och toppkandidaten Marit Paulsen och partiledaren kom upp på scenen och tackade alla valarbetare.

Etikarbete

Efter den så kallade datainträngsaffären 2006 har arbetet med **de etiska frågorna** i politiken intensifierats i Folkpartiet liberalerna.

En etikkommission under ledning av Stefan Einhorn tillsattes under hösten. Den lade fram en rapport som bland annat innehöll ett förslag att länsförbunden skulle uppmanas att utse var sin etikansvarig. Så skedde och i maj 2008 anordnades en etikutbildningsdag på partikansliet. Där medverkade bland annat Barbro Westerholm och Tommy Svensson. Praktiska situationer diskuterades. Under september 2009 har kallats till en uppföljningsdag för de etikansvariga och för länsförbundens ledningar.

Under den liberala ledarskolan som hölls 2008 och 2009

hölls ett eftermiddagsseminarium om etikfrågor under ledning av Tommy Svensson och Barbro Westerholm.

De etiska riktlinjer som redan under hösten 2005 antogs av partistyrelsen har under 2008 även utvidgats till att gälla för personal. Vidare har partistyrelsen i augusti 2009 antagit en reviderad version av de etiska riktlinjerna. Dessa innefattar nu även sådana frågor som webbpolicy och policy för extern kommunikation och opinionsbildning. Den etiska kommittén under ledning av Anders Frostell och med ledamöterna Charlotte Branting och Lena Isaksson har arbetat aktivt under perioden med att ta fram förslag till de nya riktlinjer som antagits.

Vid en konferens för länsförbundens ledningar, ombudsmän och etikansvariga i länsförbunden den 4 september medverkade etikkommitténs ordförande Anders Frostell och informerade om etikkommitténs arbete och de nyligen av partistyrelsen antagna reviderade Etiska riktlinjerna. Dessa gäller för såväl kandidater inför valet 2010 som förtroendevalda och personal inom Folkpartiet. De etikansvariga diskuterade också hur man kan förankra och nå ut med riktlinjerna till kandidaterna inför valet 2010. Alla kandidater ska via de etikansvariga i länsförbunden informeras om de etiska riktlinjerna. Olika exempel på kandidatkontrakt kommer också att delges länsförbunden.

Grundläggande ledarutbildning

Under perioden september 2008 till maj 2009 har 25 personer deltagit i Folkpartiet liberalernas grundläggande ledarutbildning. Teoretiska avsnitt har varvats med praktiska övningar och litteraturstudier. Fyra tvådagars seminarier i Stockholm har genomförts. Kursen har bland annat innehållit individuell coachning, värderingsbaserat ledarskap, process och resultat ur ett gruppdynamiskt perspektiv, teambyggande och projektledning, retorik och mediaträning, etik i politiken samt individuella projektarbeten.

Deltagare i ledarutbildningen var: Kojo Ansah-Pewudie, Frode Slinde, Pär Lundqvist, Anna Mårtensson, Anders Bourghardt, Lisbeth Öjstrand, Linda Lundqvist, Ina Lindström, Anna Lundberg, Björn Kjellsson, Thérèse Tangen, Per Altenberg, Mats Ivarsson, Annika Beijbom, Runo Johansson, Isabel Sommerfeld, Pablo Garay, Anna Månsson, Isabel Smedberg-Palmqvist, Mae Liz Orrego Rodríguez, Per-Niklas Lowén, Nanna Tulinius, Veronica Almroth, Lill Jansson samt Mattias Ahlström.

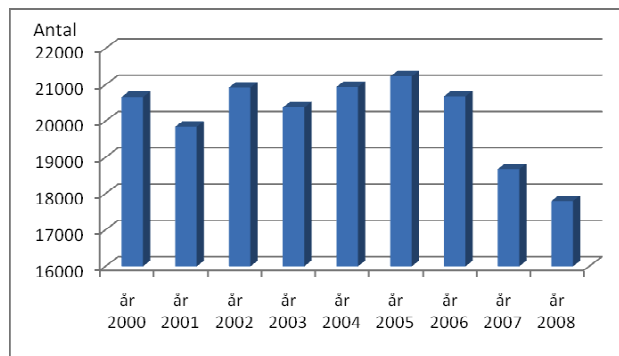
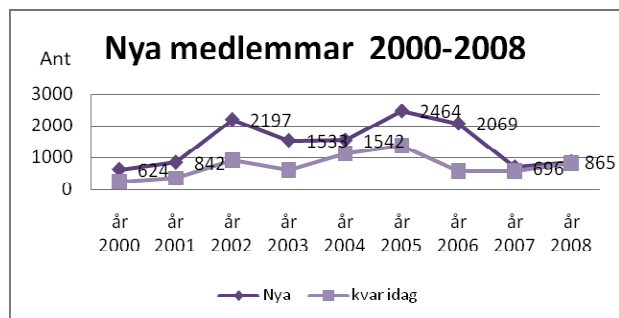
1.9 Medlemsutveckling

Vid årsskiftet 2007-2008 hade Folkpartiet liberalerna 18678 medlemmar. Nästkommande årsskifte, 2008-2009, hade medlemsantalet sjunkit till 17799 medlemmar. Fördelningen mellan kön och åldersgrupper framgår av nedanstående tabeller.

Tabellen i nästa spalt visar andel av nya medlemmar som är kvar i partiet efter 2000:

Medlemmar 2008-12-31						
	Antal	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Totalt
Upp till 20 år	120	71	49	0,46%	0,32%	0,77%
21-30 år	739	431	308	2,78%	1,99%	4,77%
31-40 år	1545	937	604	6,05%	3,90%	9,97%
41-50 år	1789	1013	775	6,54%	5,00%	11,54%
51-60 år	2289	1280	1003	8,26%	6,47%	14,77%
61-70 år	3949	2211	1737	14,27%	11,21%	25,48%
Över 70 år	5067	2663	2403	17,18%	15,51%	32,69%
Summa	15498	8606	6879	56%	44%	
Ålder saknas	2301	1153	1136			
Summa	17799	9759	8015			

År	Nya	Kvar idag	Procent
år 2000	624	247	40%
år 2001	842	359	43%
år 2002	2197	916	42%
år 2003	1533	618	40%
år 2004	1542	1131	73%
år 2005	2464	1362	55%
år 2006	2069	577	28%
år 2007	696	582	84%
år 2008	865	832	96%

2. Kommunikation

2.1 Interninformation

Medlemsnummer av tidningen NU utkom hösten 2007 (efter landsmötet) med ett nummer, 2008 fyra gånger och våren 2009 två gånger. Partiet har dessutom infört annonser för att bland annat informera om större arrangemang, utbildningar och lediga tjänster. Med jämna mellanrum har partisekreteraren en krönika i NU.

Nyhetsbrev från partiledaren, ministrar, partisekreteraren, KPR och riksdagsledamöter har under perioden utkommit. En mycket viktig del av interninformationen är också Portalen på NUBBS som förutom att vara informationskälla också fungerar som partiets digitala arkiv. Samtliga anställda och ledande företrädare har tillgång till portalen.

2.2 Material och trycksaker

Som vanligt i mellanårsperioder har det mest förekommit kompletteringsbeställningar av befintliga ”prylar”. Nya produkter planeras inför valåret 2010.

Under perioden har partiet producerat trycksaker i form av informationsfoldrar om skola, äldreomsorg, psykiatri, integration och EU. Detta material har funnits att beställa via vår ”prylshop”, en hemsida länkad från www.folkpartiet.se. Ett externt distributionsföretag har skött lagerhållning, ordermottagning, distribution och fakturering.

Till Europaparlamentsvalet har riksorganisationen producerat en 12-sidig broschyr, färdiga flygblad, mallar för egenproduktion av flygblad, doorhangers, kampanjskyltar, 6 textaffischer och 7 kandidataffischer. Detta material har erbjudits gratis till våra länsorganisationer och beställts i stor omfattning.

För att lättare kunna säkerställa en riktig användning av partiets grafiska profil finns alla ”kontorstrycksaker” upplagda i ett ”webbtryckeri”. Länsförbund, FP-föreningar och enskilda medlemmar och personal kan där beställa sitt ” eget ” material i form av visit/korrespondenskort, brevpapper och kuvert

2.3 Valrörelser och kampanj

Kampanjarbetet har varit inriktat på att stödja vår medlemsorganisation och förverkliga Folkpartiets profilfrågor i kommuner, regioner och landsting. Målet har varit att driva våra profilfrågor och genomföra utåtriktade aktiviteter som berör profilfrågorna. Kommunalpolitiska rådet, KPR, har drivit på arbetet.

Det kontinuerliga utåtriktade arbetet ska visa upp Folkpartiet som ett engagerat och entusiastiskt parti som har idéerna för att förbättra vardagen för människor. När det gäller kampanjmetoder har särskilda satsningar gjorts på till exempel dörrknackning.

Höst- och vårkampanjer har genomförts.

- Hösten 2007. Vi lyfter det glömda Sverige. Om äldreomsorg och psykiatri.
- Våren 2008. Integration. Arbete och språkkunskaper ger integration.
- Hösten 2008. Förverkliga Alliansregeringens satsningar i höstbudgeten runt om i landet.
- Våren 2009. Inför Europavalet – Eurokommun och dörrknackning

Under hela 2009 fokuserade kampanjaktiviteterna på att

bygga upp en aktiv kampanjorganisation i hela landet. Ett kampanjnätverk med regionala och lokala valledare byggdes upp. Mycket information spreds. Under valrörelsen öppnades en särskild kampanjblogg på valwebben där kandidater och valledare berättade om valrörelsen runt om i landet

Kampanjpaketet har skickats ut under perioden med underlag för att förveckla våra profilfrågor lokalt och regionalt.

2.4 Webb och annan digital kommunikation

www.folkpartiet.se är fortsatt en viktig kanal för Folkpartiets kommunikation. Vetskapen om att fler och fler, framför allt yngre, väljare använder webben för att lära mer om de olika partiernas politik var en drivande kraft i webbens utveckling under perioden. Målsättningen var en sajt som ständigt uppdaterad kompletterade och fördjupade Folkpartiets övriga marknadsföring och kommunikation.

För att ytterligare stödja landet i denna utveckling har en stor utbildningssatsning för webbredaktörer genomförts runt om i landet under 2008. Det har även anordnats specialutbildning för våra länswebbsredaktörer för att ge dem möjlighet att ytterligare fördjupa sina kunskaper i webbredigering.

Under perioden har vi satsat på ökad närvaro på sociala media så som YouTube, och Facebook. Vi har gjort stora satsningar på att sända våra olika evenemang direktsänt via webb-tv.

2.5 Tidningen NU

NU Det liberala nyhetsmagasinet har utkommit helgfria torsdagar sedan den 22 september 1983. Från 1997 har även de Folkpartimedlemmar som inte är NU-prenumeranter fått tidningen vid tre till fem tillfällen per år som medlemsförmån från Folkpartiet. Under tiden från landsmötet 2007 till och med 5 juni 2009 har NU utkommit med sju medlemsnummer.

NU ges ut av Liab, Liberal Information AB. Aktiekapitalet uppgår till 1 200 000 kronor och antalet aktieägare är drygt 500. Största aktieägare är Folkpartiet (cirka 39 procent), näst största aktieägare är Stiftelsen Pressorganisation (cirka 14 procent). Mellan bolagsstämman år 2000 och bolagsstämman år 2009 har Anders Frostell varit styrelsens ordförande. Han efterträddes 2009 av Christer Nylander. Chefredaktör och ansvarig utgivare sedan 2001 är Jan Fröman, tillika verkställande direktör för Liab från 2007. Den TS-noterade upplagan är 3 300 exemplar (2008).

2.6 Tryckfrihet

Tryckfrihet i Stockholm Tryckeri AB ägs helt av Folkpartiet liberalernas riksorganisation. Sedan mitten av 1999 har ingen verksamhet bedrivits i bolaget. Bolaget har en styrelse och en oavlönad Vd, Christer Svensson. Bolaget är avregistrerat hos skattemyndigheten men inlämnar reviderad förvaltningsberättelse och årsredovisning till Bolagsverket.

3. Övrig utbildningsverksamhet

2007

30 september-1 oktober, på Lidingö, träffades ombudsmän & länsledningarna (fältkonferens). På konferenserna diskuterades valförberedelser inför 2009 & 2010 och ”Projekt 2008 – tillsammans lyfter vi Sverige”.

2008

På Lidingö, den 14-15 mars, genomfördes en ombudsmannakonferens. Webb och kontaktregister, medlemsvärning och medlemsvård och ”Generation Y” avhandlades. Under konferensen diskuterades även projekt 2008, och Jan Björklund höll ett anförande och förde en dialog gällande FP:s prioriteringar inför budgetförhandlingarna.

Den 25 april, i samband med riksmötet i Västerås, samlades ombudsmän och kanslisterna. Konferensen handlade om kommande utbildningssatsningar, interninformation och Erik Ullenhag redogjorde för det politiska läget.

29-30 augusti, Lidingö, genomfördes en fältkonferens. Kampanjmetoder och den amerikanska valkampanjen diskuterades. Gruppen lyssnade också till Maria Arnholm som förde en dialog gällande Alliansens arbete. EU-valet och våra viktigaste frågor inför det stundande valet avhandlades också. Länsledningarna hade egen tid avsatt för att få genomgång gällande sin arbetsgivarroll.

En ombudsmannadag hölls på partikansliet, Stockholm den 24 november. Jan Björklund höll ett anförande kring det politiska läget. Riksdagskansliets personal deltog på eftermiddagen.

2009

En fältkonferens genomfördes den 6-7 mars i samband med det kommunala riksmötet i Linköping. Erik Ullenhag talade om det politiska läget. Medverkade gjorde även bland annat Gunnar Wetterberg och Lennart Gabrielsson. De båda resonerade om Folkpartiets utmaningar på lokal nivå. Vidare pratade Martina Lind om webben/sociala medier och länsledningarna hade ett arbetsgivarpass gällande kommande lönerörelse och annat aktuellt gällande rollen som arbetsgivare.

Den 27 april genomfördes en ombudsmannadag på partikansliet, Stockholm. Dagen var inriktad på europavalet; information om valcentret, sociala medier & säkerhet. Erik Ullenhag avslutade konferensen med ett anförande om det politiska läget inför valet.

4-5 maj genomfördes en kanslistutbildning. Samtliga kanslisterna runt om i landet bjöds in för att bland annat gå igenom den nya plattformen för kontaktregistret, få övning i nubbs och webb och en genomgång om PuL. Utbildningen avslutades med en guidad tur på riksdagen av riksdagsledamot Gunnar Andrén.

Verksamhet tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan

Folkpartiet liberalernas studieförbund är Studieförbundet Vuxenskolan. Folkpartiet ingår, tillsammans med Centern och LRF, som en av studieförbundets tre grundorganisationer.

De senaste åren har Folkpartiets studieverksamhet fått en allt mer underordnad roll i partiets verksamhet. Färre och färre har träffats i cirkelgrupper och diskuterat politik. Det senaste året kan vi se ett trenderbrott. Tappet gällande studiecirklar har helt stannat av och andra aktiviteter och arrang-

emang i samarbete med SV ökar markant. Det är glädjande.

Utbildning bedrivs numera ofta i andra former än studiecirklens som till exempel en studiekväll med många deltagare och kvalificerade föreläsare, studier via webb och interaktivt via Internet, utbildningskonferenser på särskilda teman under ett eller ett och ett halvt dygn på en kursgård. Utbildningstimmarna är säkerligen inte färre men de anmäls inte i tillräcklig omfattning som studier och kommer därför inte med i statistiken. Kontinuerligt under perioden har diskussioner förts med SV gällande Folkpartiets utbildnings- och studiematerialstrategi för innevarande mandatperiod samt funderingar kring vad som komma skall efter valdagen 2010.

4. Internationellt arbete

Folkpartiet liberalernas internationella verksamhet och kontakterna med systerpartier i andra länder har haft fortsatt hög prioritet. Verksamheten leds av det Internationella utskottet (IU) och dess ordförande Cecilia Malmström.

Folkpartiet liberalerna har deltagit aktivt i det politiska arbetet inom samarbetsorganisationerna ELDR och Liberal International. Vi har dessutom haft ett stort utbyte med liberala partier runt om i världen. Verksamheten har bland annat präglats av den ELDR-kongress som Folkpartiet och Centerpartiet stod värd för i Stockholm hösten 2008 och presidentvalet i USA.

Internationella utskottet

Internationella utskottet består av sex ledamöter: Cecilia Malmström, Göteborg, ordförande, Olle Schmidt, Malmö, Birgitta Ohlsson, Stockholm, Cecilia Wigström, Göteborg, Anita Brodén, Alingsås samt Lennart Rohdin, Norrtälje

Silc och LUF är adjungerade med en representant vardera. Fredrik Svensson, internationell sekreterare, är utskottets tjänsteman.

Internationella utskottets uppdrag är att arbeta enligt målen för Folkpartiets internationella verksamhet. Ett av de viktigaste målen är att skapa förutsättningar för varaktigt nätverksbyggande mellan företrädare för Folkpartiet och personer inom andra liberala partier.

Utskottet fungerar delvis som berednings- och verkställande organ för partiledningen i frågor som rör internationell verksamhet, men har också rätt att fatta vissa beslut om den löpande internationella verksamheten på delegation.

ELDR

Folkpartiets engagemang i ELDR, European Liberal Democrat and Reform Party, har varit betydande. I ELDR-partiet ingår ett drygt 50-tal partier från hela Europa och fungerar därmed som en viktig plattform för politisk debatt mellan europeiska liberaler.

Folkpartiet deltog aktivt vid ELDRs kongress i Berlin i oktober 2007. Genom att lägga resolutioner om EUs utvidgning, EUs budget och Östersjön fick Folkpartiet gehör för flera av de frågor som vi prioriterar på europainivå. Folkpartiets delegation vid kongressen i Berlin bestod av hela sju personer och leddes av Olle Schmidt.

I slutet av oktober 2008 stod Folkpartiet tillsammans med centerpartiet värdar för ELDRs kongress som hölls på Clarion Hotel vid Norra Bantorget i Stockholm. Under de tre

dagarna gästades Stockholm av drygt 600 liberala europeiska politiker. Jan Björklund inledningstalade tillsammans centerpartiets Maud Olofsson. Under kongressen arrangerades ett klimatseminarium på temat Sustainable Energy for the Future. Talare var bl.a. Cecilia Malmström. Inför kongressen lade Folkpartiet resolutioner om EUs strukturfonder och ett globalt Erasmus. Folkpartiet hade också arbetat fram en klimatesolution tillsammans med Venstre Norge, Radikale Venstre i Danmark och Svenska Folkpartiet i Finland.

På kongressen i Stockholm antog ELDR ett gemensamt valmanifest med 50 punkter för ett liberalt Europa. Manifestet kan ses som ett komplement till medlemspartiernas egna valmanifest. Folkpartiet har aktivt deltagit i arbetet med att ta fram det gemensamma valmanifestet. Inför kongressen i Stockholm genomfördes ett förmöte med de nordiska delegationerna från danska Venstre, danska Radikale Venstre, norska Venstre, finländska Svenska Folkpartiet och finländska Centern.

I samband med kongressen i Stockholm hölls ett antal bilaterala möten. Jan Björklund träffade bland annat statsminister Anders Fogh Rasmussen och FDP:s ledare Guido Westervelle.

Folkpartiet har deltagit i alla möten med representantskapet – ELDR Council. Dessa möten har hållits i Berlin (2007), Tallin (2008), Stockholm (2008). Våren 2009 hölls council-mötet i Bryssel i samband med ELDRs valupptakt. Folkpartiet har aktivt verkat för att liberala partier skall väljas in i ELDR i samband med dessa möten.

ELDR partiet anordnar årligen två stycken möten som kallas Leaders Meeting och som hålls i Bryssel. ELDR bjuder in ministrar från medlemspartierna och Cecilia Malmström har deltagit i dessa möten.

Liberala Internationalen

Företrädare från Folkpartiet liberalerna var för drygt 60 år sedan med om att bilda Liberala Internationalen. Vi har ett fortsatt aktivt engagemang i organisationen och vid dess 60-års jubileum i Hamburg i november 2007 deltog Folkpartiet med en delegation. I samband med mötet tog Folkpartiet initiativ till ett uttalande om situationen i Zimbabwe vilket antogs enhälligt.

I december 2007 talade Tina Acketoft på ett seminarium om jämställdhet på internationalens möte med de asiatiska medlemspartierna i Taiwan. Inför Liberala Internationalens kongress i Belfast i maj 2008 samarbetade Folkpartiet med flera av våra nordiska systerpartier om en gemensam klimatesolution. Folkpartiets delegation vid kongressen leddes av Olle Schmidt. I december 2008 deltog Johan Pehrson och Christer Nylander på internationalens demokratiseminarium i Bangkok, Thailand. Fredrik Svensson deltog vid Kanadas liberala partis kongress och Liberala internationalens exekutivmöte i maj 2009 i Vancouver, Kanada.

Kontakter med systerpartier

Internationella utskottet och Folkpartiet har under perioden haft ett stort antal möten med systerpartier runt om i världen. Här följer ett urval bland de möten som hållits.

Utskottets ordförande Cecilia Malmström har besökt Balkan och träffat ledande företrädare för LDS och Zares i Slovenien, HSLS och HNS i Kroatien, LDP i Makedonien och PLK i Kosovo. Cecilia Malmström har även haft bilaterala möten DP i Luxemburg, FDP i Tyskland och CDC i Katalonien.

Cecilia Malmström har haft bilaterala möten med det nybildade spanska partiet CDL och verkade aktivt för att partiet skulle väljas in i ELDR vid council-mötet i april 2009.

Olle Schmidt har träffat företrädare för samtliga liberala partier i det forna Jugoslavien samt ett flertal liberala företrädare från afrikanska partier. Cecilia Wigström har besökt Vitryssland ett antal gånger och träffat det liberala partiet PSP. Anita Brodén har haft ett aktivt engagemang i Mellanöstern. Birgitta Ohlsson har som Folkpartiets utrike talesman träffat många liberaler från hela världen. Hon har bland annat besökt Zimbabwe och varit aktivt engagerad i landets väg mot demokrati.

Samarbetet med de nordiska systerpartierna har varit fortsatt gott. Partiledare Jan Björklund talade på norska Venstres landsmöte i Oslo i april 2008. I samband med partiets 125-års jubileum i januari 2009 representerade Folkpartiet av riksdagsledamoten Nina Larsson som överlämnade en videohälsning från Jan Björklund. Norska Venstre har under perioden besökt Folkpartiet vid ett antal olika tillfällen.

Vid danska Venstres landsmöte hösten 2007 representerades Folkpartiet av Helene Odenjung och vid landsmötet 2008 deltog Fredrik Svensson.

I samband med det danska valet i november 2007 besökte Folkpartiet både Venstres och Radikale Venstres valkampanjer. Jan Björklund fanns på plats för att gratulera statsminister Anders Fogh Rasmussen på Venstres valvaka.

Vid Svenska Folkpartiets partidagar i maj i Helsingfors 2009 representerade Folkpartiet av riksdagsledamoten Gulan Avci.

Folkpartiet har haft besök av ett antal systerpartier. Vid landsmötet hösten 2007 deltog representanter från norska Venstre, danska Venstre, Svenska Folkpartiet och Liberala Internationalen. Våren 2008 besöktes Folkpartiet av AKP i Kosovo och i april 2009 träffade Birgitta Ohlsson en delegation från Liberaldemokraterna i Storbritannien.

Amerikansk politik och presidentvalet har utgjort ett betydande inslag i den internationella verksamheten. Kontakterna med National Democratic Institute, NDI, har fördjupats. I november 2007 besökte alliansens fyra partisekreterare New Hampshire, USA, för att studera det klassiska primärvalet. I samband med resan var partisekreterarna även i Kanada för att lära mer av landets integrationspolitik.

I maj 2008 besökte Erik Ullenhag tillsammans med några tjänstemän Washington DC för möten med några av huvudstadens kampanjmakare och tankesmedjor.

Vid demokraternas konvent i Denver deltog en delegation ledd av internationella utskottets ordförande Cecilia Malmström tillsammans med Johan Pehrson och Erik Ullenhag.

National Democratic Institute är en organisation som är nära knutna till demokraterna. Man har en betydande utvecklingsverksamhet i ett stort antal länder. I mars 2009 besökte NDI:s ledning Folkpartiet i Stockholm för att bland annat diskutera ett fördjupat samarbete. Folkpartiet har haft möten med NDI på plats i Washington under 2008 och 2009. I juni 2009 deltog Birgitta Ohlsson som valobservatör för NDIs vid parlamentsvalet i Libanon.

ALDE

Under perioden har Folkpartiet arrangerat tre internationella seminarier i samarbete med ALDE, den liberala partigruppen i Europaparlamentet. I oktober 2007 arrangerades ett seminarium om situationen i Mellanöstern. I maj 2008 stod

Folkpartiet värd för ett seminarium om Zimbabwe. I augusti 2008 arrangerades en internationell konferens i samband med Europride i Stockholm.

SILC

Silc är en liberal stiftelse som arbetar med demokratibistånd i totalitära och post-totalitära stater. För att demokratiseringen ska påbörjas och fullföljas krävs tydliga politiska aktörer som kan mobilisera medborgare och institutioner att genomföra de förändringar som krävs, och sedan fylla nya roller inom det demokratiska systemet. I detta arbete använder Silc aktivt de kunskaper som finns i den svenska liberala rörelsen.

Silc samarbetar framförallt med liberala politiska partier, ungdomsförbund, människorättsorganisationer och oberoende journalister. Tyngdpunkten i arbetet låg under 2007-2008 i Bosnien-Hercegovina, Kuba, Ryssland, Serbien, Ukraina och Vitryssland. Mindre projektverksamhet har dessutom genomförts i Singapore och Somaliland. Det övergripande målet med arbetet är att utöka och främja enskilda politiska aktivisters arbete för demokrati och mänskliga rättigheter. Arbetet leder också till att Folkpartiets internationella nätverk utanför EU stärks betydligt. Silc har även inför perioden 2009-2010 beslutat att utöka fokusländerna med Moldavien samt att undersöka möjligheterna till att påbörja verksamhet i Zimbabwe.

Silcs begränsade resurser, och det faktum att det är nödvändigt med god aktörs- och landkunskap för att genomföra projekt, gör att arbetet inte kan omfatta alltför många länder. I vissa projekt kan kansliet ta ett stort genomförandeansvar. I andra fall måste de ideellt engagerade stå för huvuddelen av arbetet. Sedan 2002 har Silc utökat samarbetet med lokala Folkpartiavdelningar, bland annat i Örgryte-Härlanda, Umeå, Solna, Haninge, Tyresö och Uppsala.

2003 grundades "Silc förlag", vars skrifter och böcker tar tempen på arbetet för demokrati i olika delar av världen. De senaste åren har skrifter publicerats om och av demokratiaktivister på Kuba, om den politiska utvecklingen i Vitryssland och Zimbabwe, om hotet mot pressfriheten i Indonesien, och om Dawit Isaak - den svenske samvetsfångnen i Eritrea, samt böcker om livet på Kuba, om Aung San Suu Kyi i Burma, och demokratiaktivister i Ryssland och om förtrycket i Singapore. Under 2008 publicerades en bok om demokrati- och queerrörelsen i Serbien.

Våren 2003 dömdes flera av våra samarbetspartners på Kuba till fängelsestraff på upp till 25 år. Silc och Kristdemokraternas internationella centrum, KIC, öppnade då en fond för att stödja deras familjer ekonomiskt, och för att sprida uppmärksamhet kring fångarna så att de inte glöms bort. Fonden finansieras helt av privata gåvor och har sedan november 2003 förmedlat 30 EURO i månaden till familjerna till 15 samvetsfångnar. Folkpartiets riksdagsgrupp har tagit ett stort ansvar för fonden. Fondens postgiro är: 125783-1.

5. Ekonomi

Se bilaga 4

5.1 Personal

Personalomsättningen har fortsatt att vara hög, främst beroende på att riksorganisationens riksdagskansli är en naturlig

rekryteringsbas för regeringskansliet. Ett stort antal anställda har under perioden varit tjänstlediga för vikariat vid regeringskansliet.¹ Också Brysselkansliet har haft en hög personalomsättning under perioden.

Riksorganisationen har rekryterat politiska sekreterare till riksdagskansliet i två omgångar och därutöver förstärkt avdelningen för kommunikation/kampanj.

De anställdas sjukfrånvaro fortsätter att sjunka. För 2007 var sjukfrånvaron 1,9 procent (män) respektive 4,9 procent (kvinnor) av total årsarbetstid, för 2008 var sjukfrånvaron för båda könen under en procent av årsarbetstiden. Arbetsmiljön kan betecknas som godkänd i den årliga medarbetarenkäten, där både den fysiska och den psykosociala arbetsmiljön fick medelbetyg över 3,5 på en femgradig skala. Riksorganisationen har under perioden inspekterats av Arbetsmiljöverket och har till följd av inspektionen förtydligat sina arbetsmiljörutiner.

Medelantal anställda 2007:	
Män:	19
Kvinnor:	14
Totalt:	33
Medelantal anställda 2008:	
Män:	20
Kvinnor:	13
Totalt:	33

6. Åtgärder med anledning av landsmötesbeslut

Landsmötet 2007 beslutade att ge partistyrelsen i uppdrag att se över folkpartiets olika program och former för politiska ställningstaganden och återkomma till 2009 med ett förslag på ny programstruktur.

Denna översyn har utförts och förelagts innevarande landsmöte.

Landsmötet 2007 beslutade att ge partistyrelsen ges i uppdrag att se till så att Folkpartiet liberalerna börjar använda varumärket "Folkpartiet liberalerna" i extern kommunikation, såsom webbplatser, trycksaker och övrigt reklammaterial.

Under 2008 fortsatte arbetet att konsekvent införa varumärket med båda namnleden i alla delar av riksorganisationen genom översyn av Folkpartiet liberalernas webbplats, tryck av nya broschyrer med mera.

Partistyrelsen vill här, i likhet med det liknande landsmötesbeslut som fattades 2005, inskräpa att kommunikation är ett område som kräver expertis och planering. Inför valrörelser eller andra kampanjer anlitar Folkpartiet reklambyråer för att få tillgång till bästa möjliga kompetens att utforma partiets kommunikation i en så effektiv helhet som möjligt.

Baserat på de rekommendationerna partiledningen fick inför Europaparlamentsvalet 2009 valdes då en utformning

1. Nio personer har under perioden september 2007-juni 2009 varit tjänstlediga totalt 1 585 dagar från RO för tjänstgöring inom regeringskansliet. Tjänstledigheten motsvarade år 2008 14 % av total arbetad tid för RO.

av valmaterialen där ”liberalerna” av bl.a. utrymmesskäl utslöts.

Landsmötet 2007 beslöt att uppdra åt partistyrelsen att vidta de följändringar i partiprogrammet som anses nödvändiga med anledning av beslut på årets landsmöte.

Detta genomfördes under 2008.

Landsmötet 2007 beslutade med anledning av förslag i Jämställdhetsboksutredningen att rikta ett antal rekommendationer om bl.a. jämn könsfördelning i alla interna organ till partistyrelsen.

Utfallen av dessa uppdrag redovisas i jämställdhetsboksutredningen.

Landsmötet 2007 beslutade att uppdra åt partistyrelsen att verka för att Burma och Aung San Suu Kyi får hög prioritet i Folkpartiets internationella arbete för frihet och demokrati.

Folkpartiets riksdagsgrupp har under perioden 2007 – 2009 vid ett flertal tillfällen uppmärksammat situationen i Burma bland annat genom att ta initiativ till och medverka i debattartiklar, demonstrationer samt genom frågor och interpellationer. Den insamling till Burmas frihetskamp som påbörjades under hösten 2007, i när anslutning till landsmötet, fortsatte under våren 2008.

Landsmötet 2007 beslutade att uppdra åt partistyrelsen att verka för att regeringen tar omedelbart initiativ till att i FN:s råd för de mänskliga rättigheterna upprätta ett särskilt landbevakningsmandat för Kina samt att verka för att regeringen från och med 2008 anslår ett fördubblat utvecklingssamarbetesbelopp för främjande av demokrati och mänskliga rättigheter i Kina, samtidigt som den avbryter allt övrigt utvecklingssamarbete med Kina.

Ett antal riksdagsledamöter från Folkpartiet var mycket aktiva för att uppmärksamma den kinesiska regimens övergrepp mot de mänskliga rättigheterna inför och under OS i Beijing 2008. Vidare har riksdagsgruppen och de liberala ministrarna aktivt deltagit i utformningen av regeringens satsning på ökat demokratibistånd som lanserades i september 2009.

Landsmötet beslutade att uppdra åt partistyrelsen att uppdatera Natur- och miljöprogrammet

Under perioden 2007-2009 har framför allt klimat- och energipolitiken varit ett av Folkpartiets tydliga fokusområden – med glädjande framgångar bl.a. i form av energiuppbyggnaden som kunde presenteras i februari 2009. Ett viktigt led i detta har varit programarbeten i en arbetsgrupp som letts av riksdagsledamoten Carl B Hamilton som bland annat utmynnat i rapporter som förelagts partirådet i oktober 2008 och nu även landsmötet 2009.

Även om fokus i detta arbete har varit lite smalare än det ursprungliga landsmötesbeslutet, har partistyrelsen ansett att den huvudsakliga inriktningen har tillgodosetts väl. Framför allt har miljö- och klimatfrågan lyfts fram som en av Folkpartiets viktigaste frågor.

Landsmötet 2007 beslutade att uppdra åt partistyrelsen att utarbeta ett integritetspolitiskt program med förslag till hur integritetsskyddet kan förstärkas bland annat i lagstiftningen samt ta ställning till om en särskild integritetslagstiftning bör införas.

Partistyrelsen tillsatte under 2008 en arbetsgrupp under led-

ning av Tobias Krantz. Arbetsgruppen genomförde ett samråd om integritetsfrågor och presenterade ett förslag till Integritetsprogram som antogs av partirådet i oktober 2008. Under Europavalrörelsen 2009 lanserade Folkpartiet krav på en gemenskapslagstiftning som skyddar integritet på EU-nivå.

Landsmötet 2007 beslutade att uppdra åt partistyrelsen att med de antagna riktlinjerna för kulturpolitiken som grund genomföra ett samråd inom partiet samt att därefter fastställa ett kulturpolitiskt program.

Partistyrelsen genomför detta uppdrag under hösten 2009.

Landsmötet 2007 beslutade att uppdra åt partistyrelsen att tillsätta en arbetsgrupp för att analysera eventuella behov av förändringar av svensk arbetsmarknadslagstiftning.

Partistyrelsen tillsatte en arbetsgrupp under ledning av parti-sekreterare Erik Ullenhag under våren 2009. Arbetsgruppens förslag har behandlats av partistyrelsen och förelagts innevarande landsmöte.

7. In memoriam

Erik Tobé, Uppsala
Laila Segersten, Örebro
Ingrid Gärde Widemar, Stockholm
Anders Jonsson, Mora och Linköping
Rune X:et Erixon, Umeå och Gävle
Lennart Andersson, Mörbylånga
Bo Edenberg, Blekinge
Gösta Bradley, Oskarshamn
Andres Käärik, Stockholm
Rune Ångström, Lycksele
Lasse Grollert, Skövde
Anneli Erma, Botkyrka
Lennart Jörenborg, Huddinge
Annika Fridén, Falun
Karl-Erik Olsson, Kalmar
Karin Klint, Sundbyberg
Ulla Berglin, Trelleborg
Sören Berglund, Nybro
Cecilia Nettelbrandt, Bromma
Greta Kruse, Lund
Gunnar Bäckström, Holmön
Musse Hellgren, Solna
Jenz Hamrin, Jönköping
Sören Öholm, Eksjö
Margareta Hartman, Göteborg
Nils-Erik Hermansson, Arvika och Borlänge
Gunnar Dalgren, Hägersten
Brita Nordlander, Uppsala
Nils-Brage Nordlander, Uppsala

8. Jämställdhetsbokslut för Folkpartiet liberalerna

Partistyrelsen redovisar här Folkpartiets tredje bokslut över den interna jämställdheten inom partiet. Det första bokslutet presenterades vid landsmötet i Göteborg 2005 av en arbetsgrupp under ledning av Karin Pilsäter. Partistyrelsen lade därefter fram ett andra bokslut inför landsmötet i Västerås 2007. Landsmötets beslut blev att utfärda ett antal rekommendationer till länsförbund och kommunföreningar samt att ge ett antal uppdrag till partistyrelsen. Uppdragen till partistyrelsen var att

1. Tillse att det normalt är en fördelning på minst 40 procent av vardera könet i centrala arbetsgrupper och programgrupper.
2. Tillse att partiet har en tydlig jämställdhetsprofil genom att det är en jämn könsfördelning bland Folkpartiets företrädare i samtliga externa och interna arrangemang samt i partiets centrala marknadsföring.
3. Uppmärksamma kontinuerligt jämställdhetsfrågorna genom t.ex. seminarier vid riksmöten eller grupp- eller länsledningskonferenser, konferenser för nomineringskommittéer m.m. samt dialog även med riksdagsgruppen. Överväg särskilda konferenser eller seminarier för manliga förtroendevalda. Integrera jämställdhetsperspektivet i Folkpartiets beslutsfattande på central nivå och i partiet som helhet. Följ upp könsfördelningen bland Folkpartiets medlemmar och förtroendevalda.
4. Presentera i verksamhetsberättelsen inför varje landsmöte ett jämställdhetsbokslut innehållande en kartläggning och utvärdering av den gångna perioden.

Partistyrelsen överlämnar här sitt jämställdhetsbokslut för den gångna landsmötesperioden inklusive förslag till det fortsatta arbetet.

Uppdrag 1: Jämn könsfördelning i centrala arbetsgrupper och programgrupper

Med jämn könsfördelning avses vanligen att vardera könet utgör minst 40 procent av antalet medlemmar i en grupp. När det i detta bokslut talas om "jämn könsfördelning" avses detta mått.

Sedan förra landsmötet har totalt sett elva centrala arbetsgrupper eller referensgrupper arbetat på partistyrelsens eller partiledningens uppdrag. Kvinnorna har utgjort 55 procent av det totala antalet ledamöter medan männen har utgjort 45 procent. Sju av arbetsgrupperna har haft en jämn könsfördelning, och när det gäller två andra hade det räckt med att byta en person i gruppen för att skapa jämn könsfördelning. Av de två återstående grupperna var en tydligt mansdominerad och en tydligt kvinnodominerad.

Partistyrelsen bedömer alltså att uppdraget från 2007 års landsmöte i huvudsak har uppfyllts. En iakttagelse är dock att flertalet arbetsgrupper (sju av elva) har haft män som ordförande, ett mönster som går igen från perioden 2005–2007.

Uppdrag 2: Jämn könsfördelning vid externa och interna arrangemang samt marknadsföring

Partiets viktigaste arrangemang vid sidan av landsmöte och partiråd är det liberala riksmötet. De två senaste riksmötena, i Västerås 2008 och Linköping 2009, har uppfyllt kraven på jämn könsfördelning bland talare och medverkande. Ser man till de medverkande under seminariepassen var andelen män 54 procent vid riksmötet 2008 och 52 procent vid riksmötet 2009. Könsfördelningen bland riksmötenas huvudtalare vid plenarsessionerna var två män och en kvinna 2008, och två män och två kvinnor 2009. När det gäller samtliga medverkande vid programpunkter under plenarsessioner fanns en manlig övervikt 2008 (64 procent), men helt jämn könsfördelning 2009.

Inför Europavalrörelsen 2009 beslutades att de fem högst rankade kandidaterna skulle få särskilda kandidatteam. Könsfördelningen bland dessa var tre kvinnor och två män. Även partiledaren och EU-ministern var prioriterade budbärare i den externa marknadsföringen, och inräknat dessa var könsfördelningen fyra kvinnor och tre män.

Uppdrag 3: Kontinuerligt uppmärksamma jämställdhetsfrågorna

Folkpartiets arbete med de interna jämställdhetsfrågorna sammanfattades maj 2008 i rapporten "Ett parti för lika möjligheter. Jämställdhet och mångfald i folkpartiet liberalerna". Rapporten, som även fick viss uppmärksamhet i medier, beskrev partiledningens bedömning av vilka utmaningar som låg framför partiet för att skapa en ökad bredd i rekryteringen av medlemmar och förtroendevalda. Tyngdpunkten i rapporten låg på frågor om kön och etnisk mångfald (det senare mätt med den grova måttstocken födelseland).

Vad gäller den interna jämställdheten redovisade partiledningen ett antal planerade åtgärder. Dessa redovisas här nedan, tillsammans med en lägesrapport för maj 2009.

- Särskilda överläggningar mellan partiledning och länsförbundens ledningar om ökad jämställdhet bland partiets aktiva.
Detta har gjorts: Frågan tas regelbundet upp vid fältkonferenser och andra överläggningar med ledande företrädare för länsförbund, och planeras att särskilt tas upp vid kommande länslednings- och/eller gruppleddarkonferenser inför valet 2010.
- Utbildningar i jämställdhet för ordförandena i partiets valberedningar och nomineringskommittéer.
Detta har gjorts: Riksorganisationen har övervägt att ordna en särskild utbildning för valberedningar, men har avstått av kostnadsskäl och eftersom bara ett begränsat antal valberedningar kommer att nås på det sättet. I stället kommer en manual som bland annat tar upp interna jämställdhetsfrågor att distribueras till alla ordförande i valberedningar och nomineringskommittéer.
- Kontinuerliga mätningar av könsfördelningen på ledande uppdrag i Folkpartiet på alla nivåer.
Detta har gjorts: En fördjupad mätning gjordes vid jämställdhetsbokslutet 2007, och motsvarande mätning redovisas i detta bokslut.
- Ett särskilt jämställdhetsbokslut som presenteras på landsmötet 2009.
Detta har gjorts: Jämställdhetsbokslutet presenteras i och med detta.

- Särskilda utbildningssatsningar för att åstadkomma jämn könsfördelning bland kandidater på alla nivåer. *Detta har gjorts:* Ledarskolan, riksorganisationens särskilda satsning för personer som siktar på framtida ledande uppdrag, har haft en majoritet kvinnor bland deltagarna. En uppföljning planeras inför valet. Riksorganisationen överväger också en särskild utbildning för kvinnliga kandidater, men denna fråga kommer att prövas i dialog med länsförbunden och vägas mot andra tänkbara utbildningar. Vidare har uppläggningsen av utbildningarna förändrats, bland annat för att de ska attrahera både kvinnor och män på ett bättre sätt.
- Utökad samarbete med samverkande organisationer som Liberala kvinnor (LK). *Detta har gjorts:* Liberala kvinnor har numera sitt förbundskansli i samma lokaler som Folkpartiets riksdagskansli, vilket väsentligt underlättar de löpande kontakterna. Liberala kvinnors anställda inkluderas i riksdagskansliets interna sändlista och har även möjlighet att närvara vid riksdagsgruppens sammanträden på samma sätt som partiets egen personal. Riksorganisationen har även gått in i ett samarbete med LK om ett utbildningsmaterial om liberala kvinnliga föregångare. Partistyrelsen bedömer att det finns en potential att ytterligare fördjupa dialogen med Liberala kvinnor.

Uppdrag 4: Kartläggning och utvärdering av den gångna perioden

Här nedan redovisar partistyrelsen sin kartläggning och utvärdering av utvecklingen sedan landsmötet 2007. I likhet med boksluten 2005 och 2007 inleder vi med en kvantitativ redovisning av könsfördelningen på olika uppdrag och i olika sammanhang. Därefter följer den kvalitativa utvärderingen.

Europavalet

I jämställdhetsbokslutet 2007 gjordes en fördjupad analys av könsfördelningen på partiets valsedlar till kommun, landsting och riksdag 2006. Under innevarande landsmötesperiod har endast en valsedel fastställts, nämligen kandidatlistan till Europavalet 2009.

Inför detta val utfärdade partistyrelsen, i enlighet med landsmötesbeslutet, en rekommendation till valberedningen att eftersträva jämn könsfördelning på förslaget till lista. Valsedeln blev också helt varvad på platserna 1–16. Av de 42 namnen på listan var 18 kvinnor och 24 män.

Riksdagsgruppen

I riksdagsvalet 2006 röstades 28 liberaler in som ordinarie ledamöter i riksdagen. Av dessa var 50 procent kvinnor och 50 procent män. Vid tiden för det förra jämställdhetsbokslutet 2007 hade könsfördelningen ändrats till 54 procent kvinnor och 46 procent män (exklusive statsråd men inklusive statsrådsersättare). Sedan dess har fördelningen förskjutits ytterligare till 57 procent kvinnor och 43 procent män bland de tjänstgörande ledamöterna vid årsskiftet 2008/09. Det råder alltså fortfarande jämn könsfördelning i riksdagsgruppen, om än med viss kvinnlig övervikt.

Landstingen och regionerna

Partistyrelsen har fortsatt att granska könsfördelningen på ledande uppdrag på landstingsnivå. Bilden är blandad. I

landstingsfullmäktige råder en stabilt jämn könsfördelning åtminstone sedan 2000-talets början, och inga tecken tyder på att läget håller på att förändras. Positivt är att det nu också råder jämn könsfördelning i landstingsstyrelserna, där ju den centrala politiska makten är samlad.

Däremot råder det fortfarande en kraftig manlig övervikt bland Folkpartiets landstingsråd och gruppleddare i landstinget, och inget tyder på att detta mönster håller på att ändras. Det ska dock tilläggas att vi bara har jämförelser bakåt till 2007 och alltså inte kan jämföra med tidigare mandatperioder. Den ojämna könsfördelningen på dessa uppdrag är inte minst problematisk med tanke på gruppleddarens starka maktställning och att landstingsråden oftast är de enda folkpartister som kan arbeta politiskt på hel- eller halvtid.

	Valet 2002	Bokslut 2005	Valet 2006	Bokslut 2007	Bokslut 2009	Jämn?	Trend 05-09
Landsstingsfullmäktige	47 % K 53 % M		48 % K 52 % M		48 % K 52 % M	Ja	0
Landsstingsstyrelse		39 % K 61 % M		41 % K 59 % M	45 % K 55 % M	Ja	+
Landsstingsråd				31 % K 69 % M	27 % K 73 % M	Nej	-
Gruppleddare landstinget				30 % K 70 % M	28 % K 72 % M	Nej	0

Källa: Folkpartiets kontaktregister samt SCB

Kommunerna

Även i kommunpolitiken återstår en hel del innan det råder jämn könsfördelning på alla nivåer, men här tycks utvecklingen åtminstone delvis gå i rätt riktning. I kommunfullmäktige råder stabilt jämn könsfördelning, om än med en viss manlig övervikt. Däremot går det fortfarande två män på varje kvinna bland folkpartisterna i landets kommunstyrelser, och det finns ingen tendens till förändring.

En tydligt positiv utveckling har däremot skett när det gäller kommunalråden. Detta är särskilt intressant med tanke på att dessa oftast är de enda folkpartistiska hel- eller deltidspolitikerna på kommunal nivå. Medan det förra mandatperioden fanns en stark manlig dominans råder nu jämn könsfördelning.

Däremot är en stor majoritet av gruppleddarna män, och det finns ingen tendens till utjämning. Dock märks en viss utveckling i positiv riktning när det gäller könsfördelningen i bolagspresidier, socialnämnder och byggnadsnämnder (de sistnämnda valda som exempel på traditionellt ”mjuka” och ”hårda” nämnder). Endast i socialnämnderna råder dock jämn könsfördelning.

	Valet 2002	Bokslut 2005	Valet 2006	Bokslut 2007	Bokslut 2009	Jämn?	Trend 05-09
Kommunfullmäktige	41 % K 59 % M		41 % K 59 % M		43 % K 57 % M	Ja	0
Kommunstyrelse		32 % K 68 % M		36 % K 64 % M	34 % K 66 % M	Nej	0
Kommunalförbundsstyrelse		17 % K 83 % M		36 % K 64 % M	42 % K 58 % M	Ja	+
Gruppledare kommun		25 % K 75 % M		31 % K 69 % M	28 % K 72 % M	Nej	0
Byggnadsnämnd		24 % K 76 % M		25 % K 75 % M	28 % K 72 % M	Nej	+
Socialnämnd		63 % K 37 % M		59 % K 41 % M	60 % K 40 % M	Ja	+
Bolagspresidium		6 % K 94 % M		19 % K 81 % M	19 % K 81 % M	Nej	+

Källa: Folkpartiets kontaktregister samt SCB

Andra uppdrag

En genomgång har också gjorts av de uppdrag till statliga myndigheter, utredningar m.m. som utses via nominering från riksdagsgruppen (uppdrag inom riksdagens egna organ ej inräknade). Av de uppdrag som var aktuella vid årsskiftet 2008/09 hade 48 procent tillfallit män och 52 procent tillfallit kvinnor, vilket är i princip samma fördelning som vid förra jämställdhetsbokslutet då siffrorna var 47–53. Här råder alltså fortsatt jämn könsfördelning.

Folkpartiet som medlemsorganisation

Partistyrelsen har också studerat utvecklingen när det handlar om Folkpartiet som medlemsorganisation. Det finns en slående skillnad mellan den i stort sett jämna könsfördelningen bland våra medlemmar, och den mansdominans som råder på de ledande uppdragen i lokala föreningar/kommunföreningar (vilket ofta är detsamma) och länsförbund. Medan kvinnorna utgör 45 procent av medlemmarna är det bara 27 procent av lokalaföreningsordförandena som är kvinnor.

Det finns en utveckling i positiv riktning, men utjämnings-takten är långsam. Med nuvarande takt skulle det t.ex. dröja till 2032 innan det råder jämn könsfördelning bland ordförandena i Folkpartiets lokala föreningar.

	Bokslut 2005	Bokslut 2007	Bokslut 2009	Jämn?	Trend 05-09
Medlemskåren	44 % K 56 % M	45 % K 55 % M	45 % K 55 % M	Ja	0
Medlemmar yngre än 20 år	32 % K 68 % M	43 % K 57 % M	38 % K 62 % M	Nej	+
Nyvärvade medlemmar	40 % K 60 % M	44 % K 56 % M	41 % K 59 % M	Ja	0
Ordförande lokal förening	23 % K 77 % M	27 % K 73 % M	27 % K 73 % M	Nej	+
Ordförande kommunförening	30 % K 70 % M	30 % K 70 % M	28 % K 72 % M	Nej	0
Ordförande länsförbund	32 % K 68 % M	26 % K 74 % M	36 % K 64 % M	Nej	+

Källa: Folkpartiets kontaktregister

Sammanfattning: Jämställdhetsbokslut för 2007–2009

För oss liberaler är jämställdhet en djupt ideologisk fråga. Att individen ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter oavsett kön är en av hörnstenarna i den liberala idétraditionen, och en av de saker som väglett liberaler av båda könen under liberalismens hela historia. Men vi liberaler vet också att jämställdhet inte bara handlar om formell lika-behandling. Det handlar också om att kritiskt – och ibland självkritiskt – granska arbetsätt, attityder och inrotade rutiner. Det handlar om att ställa frågor om vem som får del av information och vilka som blir delaktiga i de avgörande diskussionerna.

Därför är jämställdhet inte något som uppnås en gång för alla, utan det handlar lika mycket om ett förhållningssätt. Trots att Sverige som land har kommit en mycket bra bit på vägen mot ett jämställt samhälle finns det fortfarande skillnader mellan kvinnor och män när det gäller möjligheten att styra sin egen tillvaro och ha inflytande. Som folkrörelseparti är Folkpartiet inte avskärmat från de utmaningar som finns i det svenska samhället, och jämställdheten är en del av detta.

Jämställdhetsboksluten är ett redskap som hjälper till att identifiera vad vi behöver arbeta vidare med för att åstadkomma intern jämställdhet.

Årets jämställdhetsbokslut visar på både positiva resultat och kvarstående utmaningar. På partiets centrala nivåer – riksdagsgrupp, personer med statliga myndighetsuppdrag m.m. – finns en god könsfördelning. När partiet nu går in i nomineringsprocessen inför riksdagsvalet 2010 är det av central betydelse att både kvinnor och män är väl företrädda på de valbara platserna och på riksdagslistorna i stort.

På regional och lokal nivå är situationen mer blandad. I kommunfullmäktige och landstingsfullmäktige är könsfördelningen jämn, men på de allra mest centrala uppdragen är det fortfarande männen som dominerar på många håll. Särskilt gäller detta i de interna partiuppdragen. Att så få kvinnor är ordförande i lokala föreningar eller länsförbund är inte bara ett jämställdhetsproblem, utan också en fråga om att alla partiaktivas kompetens ska tas tillvara. Traditionella könsroller syns också i könsfördelningen av uppdrag i ”hårda” och ”mjuka” nämnder på det kommunala området.

Ett parti där både kvinnor och män har samma utrymme är också mer attraktivt att engagera sig i. Folkpartiet har sedan länge en någorlunda jämn könsfördelning bland sina medlemmar, men det finns en viss manlig dominans, och ingenting tyder på att detta håller på att förändras. Detta betyder i klartext att vi missar en potential av kvinnliga medlemmar. Om Folkpartiet var lika bra på att attrahera kvinnor som män skulle partiet ha 2 000 fler medlemmar.

Jämställdhet handlar inte bara om kvantitativa frågor om representation. För oss som liberaler är det inte kollektivet kvinnor som ska ställas mot kollektivet män, utan det handlar om den enskilda individens makt och möjligheter oavsett kön. Att följa könsfördelningen på ledande uppdrag är ett viktigt medel för att studera om individer verkligen har samma chanser, men ger däremot inte hela svaret på frågan om jämställdhet råder.

Jämställdhet är ingen specialfråga utan en grundläggande uppgift för ett liberalt parti. Ansvaret för att bevaka den interna jämställdheten ligger på samma beslutsfattare och samma organ som har ansvar för verksamheten i stort. Det behövs ett kontinuerligt arbete där de ansvariga också

är medvetna om att dagens ojämsställda samhälle också får effekter inom Folkpartiet.

Ett sådant synsätt är vad som brukar kallas för jämställdhetsintegrering, som är något som Folkpartiet självt varit pådrivande för i politiska sammanhang. I korthet går jämställdhetsintegrering ut på att säkerställa att jämställdheten inte betraktas som en isolerad fråga utan som något som ska ingå som ett naturligt perspektiv i alla beslutsprocesser. Den mer precisa definition som utarbetats inom Europarådet är att jämställdhetsintegrering innebär (om)organisation, förbättring, utveckling och utvärdering av beslutsprocesser, så att ett jämställdhetsperspektiv införlivas i allt beslutsfattande, på alla nivåer och i alla steg av processen, av de aktörer som normalt sett deltar i beslutsfattandet.

När det handlar om verksamheten på central nivå har partistyrelsen (och i vissa frågor riksdagsgruppen) det yttersta ansvaret. När det handlar om regional och lokal nivå har partistyrelsen också en viktig uppgift, genom att se till att de interna jämställdhetsfrågorna på ett naturligt sätt uppmärksammas i internkommunikation, utbildningar och politiska överläggningar. Inte minst viktigt är också att inkludera de frågor som handlar om informella beslutsstrukturer och ledarens roll och ansvar för att göra både kvinnor och män delaktiga i beslutsfattandet.

Folkpartiet möter väljarna 2010 med konkreta resultat för ökad jämställdhet. Jämställdhetsbonusen har införts, diskrimineringslagen har skärpts och anslagen för jämställdhetsarbete har höjts kraftigt. Medlemmar, förtroendevalda och ytterst partistyrelsen har ansvar för att Folkpartiet också möter väljarna som ett jämställt parti, där män och kvinnor gemensamt arbetar för jämställda arbetsvillkor och där god könsfördelning råder på kandidatlistor på alla nivåer.

Partistyrelsens yrkanden med anledning av jämställdhetsboksutslut återfinns som ett separat PS-förslag till landsmötet.

9. Liberala ungdomsförbundet (LUF)

Förbundsstyrelsen 2007-2008

Verksamhetsåret har präglats av segrar och förluster, men framför allt har det varit ett politiskt högaktivt år. Under Folkpartiet liberalernas landsmöte lyckades vi få igenom att papperslösas barn ska ha rätt till skolgång, vilket kort därefter blev verklighet genom regeringsbeslut, och göra avtryck i partiets psykiatrisatsning. Flera av våra kampanjer har gett rejält mediagenomslag och vi har haft hög aktivitetsnivå på skolor där vi talat fri invandring, islamofobi och prioriterat flyktingfrågan. Vår största kampanjsatsning, den om personlig integritet, led dock nederlag då Alliansregeringen den 18 juni röstade ja till allmän signalspaning i kabel, att ge Försvarets radioanstalt ökade befogenheter, en stor förlust för liberala värderingar.

Året har i övrigt präglats av justeringar i organisationen. Distrikten har fått ett större inflytande över förbundet genom medbeslutande om verksamhetsplanen, bemanna halva kampanjgrupperna samt distriktsrådet som fungerar som remissinstans och beslutande motsvarighet till förbundsstyrelsen. Distrikten har också satt ner foten i fadderfrågan och valt

att enbart ha en distriktsfadder i förbundsstyrelsen. Svagare distrikt har fått uppstöttning i form av en resande ombudsman vilket inneburit nytt liv i många distrikt.

Avslutningsvis har året delvis präglats av blyxtkampanjer, bland annat en kampanj i samband med OS i Kina som blev mycket uppmärksam i media, nya utbildningssatsningar och givetvis av förberedelserna inför Europaparlamentsvalet. Vi står väl rustade inför de kommande viktiga valrörelserna.

På grund av bristfälliga inbetalningsrutiner minskade Liberala ungdomsförbundets medlemmar under hösten 2007. Som reaktion på detta valde förbundsstyrelsen att genomföra ett antal förbättringar av medlemsrutinerna vilket bland annat resulterat i fler betalningspåminnelser av varierande typ.

Förbundsstyrelsen 2008-2009

Inledningen av verksamhetsåret ägnades i stor utsträckning åt kampanjer där medlemsvärning varit ett prioriterat mål. Förbundet satsade både på nya återvärningsstrategier, med nya typer av utskick och mer värningsinriktade kampanjer ute på skolorna. För att ytterligare sänka trösklarna för medlemskap anordnades en extrakongress via telefonkonferens, då det beslutades att medlemsavgiften ska vara 0 kronor. De sammantagna satsningarna resulterade i att vi höjde vårt medlemsantal med över trettio procent jämfört med föregående år. Ökningen visade sig också i att vi hade mer än dubbelt så många deltagare på Universitet Liberal än föregående år.

Under hösten bedrev Liberala ungdomsförbundet kampanjen Härskarskolan som behandlade härskartekniker och jämställdhet i skolan. Under våren har förbundet drivit på en blyxtkampanj kring psykiatri med fokus på panikångest. I övrigt har kampanjinsatserna helhjärtat ägnats åt Europaparlamentsvalet. Två kampanjer har tagits fram. I den första kampanjen talar vi om EU som ett verktyg för mänskliga rättigheter. I den andra, som är ett samarbete med FP och Liberala studenter, läggs mer fokus på att få fler ungdomar att gå och rösta. Förbundet har tagit ett helhetsgrepp på materialproduktionen till kampanjerna, som förbättrats mycket tack vare ett starkare bildspråk.

Inför valet har flera utbildningssatsningar gjorts, både regionala utbildningar runt om i landet och centrala utbildningar. Vi har stärkt upp förbundsexpeditionen med en europavalsombudsman men det har också anställts valombudsmän i flera distrikt. Valrörelsen har genomförts framgångsrikt. Materialet har blivit mycket väl mottaget, vi har lyckats uppnå fler skolbesök än väntat, och det har varit hög aktivitet i distrikten.

Avslutningsvis har året präglats av elitsatsningar som gjorts på några av våra mest lovande medlemmar tillsammans med Bertil Ohlin-institutet, vår medlemstidning *Liberal ungdom* har fått en nystart och firandet av vårt 100-årsjubileet som blev en stor fest i samband med Universitet Liberal och en idéskrift om liberala utmaningar 2009.

10. Liberala kvinnor

*”Det måste finnas kvinnor, modiga och behjärtade nog att våga stå för en mening även om den inte är populär, men som kanske är ämnad att präglade en kommande tid.”
Elisabet Tamm (1880-1958), liberal riksdagskvinna*

Liberala Kvinnor är Folkpartiet liberalernas kvinnoförbund. Kvinnor och män är välkomna som medlemmar och man behöver inte vara ansluten till partiet. En angelägen uppgift för kvinnoförbundet är att få fram fler kvinnor i politiken, att få dem att stanna kvar och få viktiga politiska poster. Liberala Kvinnor strävar efter en värld där kvinnor och män har samma friheter, rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla väsentliga områden i livet.

Förbundsstyrelsen

På det extra landsmötet i maj 2007 valdes följande personer till förbundsstyrelsen:

Birgitta Ohlsson, ordförande, Maria Lundqvist-Brömster, vice ordf, Lisbet Enbjerde, kassör, Monika Broman, ledamot, Inger Gustavsson, ledamot, Liselott Hagberg, ledamot, Renate Moberg, ledamot, Amelie Tarschys Ingre, ledamot, Gudrun Wallman, ledamot, Inger Mathisson, adjungerad.

På landsmötet i maj 2008 valdes:

Birgitta Ohlsson, ordförande, Maria Lundqvist-Brömster, vice ordförande, Lisbet Enbjerde, kassör, Agneta Berliner, ledamot, Lill Jansson, ledamot, Fatima Svanå, ledamot, Renate Moberg, ledamot, Amelie Tarschys Ingre, ledamot, Ulrica Solver-Gustavsson, ledamot.

Anställda

Jenny Sonesson anställdes som förbundssekreterare augusti 2007. Under juli månad 2007 vikarierade Jane Lagerqvist som förbundssekreterare. Hösten 2008 anställdes Nina Bäckström som medlems-hanteringsansvarig på deltid. 15 januari 2009 anställdes Jane Lagerqvist som förbundssekreterare då Jenny Sonesson gick vidare som utrikeshandläggare för Folkpartiet liberalerna.

Ny logotyp och hemsida

En ny logotyp och hemsida togs fram sommaren 2007, samt broschyr, vykort, posters i A3-format, knappar, kuvert och roll-ups.

Landsmöte

Liberala Kvinnor höll landsmöte i Göteborg 24-25 maj 2008 med ombud från hela landet där bland annat ny styrelse valdes. Talare var bland andra jämställdhetsminister Nyamko Sabuni, EU-minister Cecilia Malmström, riksdagsledamot Barbro Westerholm och författare Ulrika Knutson.

Aktiviteter

Konferenser

- Den 6 december 2008 anordnade Liberala Kvinnor ett heldagsseminarium ”Makt, möjligheter och mod” i andrakammarsalen på riksdagen. Till seminariet kom över 100 deltagare och talade gjorde bland annat Maria Leissner, Lotta Snickare, Johanne Hildebrandt, Alice Bah Kuhnke och Birgitta Wistrand.
- Liberala Kvinnor har fått ekonomiska medel från ELDR

för att anordna internationell konferens med tema ”Women, Power and Politics in Europe”. Konferensen äger rum i andrakammarsalen på riksdagen lördagen den 5 september 2009.

Tillsättande av programgrupper

Under våren 2009 tillsattes fem olika programgrupper (familj, ekonomi, våld, vård och utrikes) med en ansvarig för varje som har fått i uppdrag att ta fram politiska ställningstagande och förslag som ska ligga till grund för antagande av det åsiktsprogram som ska antas på kommande landsmöte hösten 2010.

Medlemsavgift

Våren 2009 verkställdes landsmötesbeslutet om att ta ut 40 kronor i medlemsavgift genom ett brev-utskick till samtliga medlemmar. Under våren skaffade Liberala Kvinnor även ett eget medlemsregister, efter beslut från förbundsstyrelsen.

Valet till Europaparlamentet

Inför valet till Europaparlamentet tillsatte Liberala Kvinnor en valberedning med uppdrag att ta fram kandidater till valet. Nomineringar strömmade in och när Folkpartiets partiråd i februari 2009 satte listan till EP-valet placerades sju av Liberala Kvinnors kandidater bland de tjugo-i-topp; Cecilia Wikström, Barbro Westerholm, MaeLiz Orrego Rodriguez, Britt-Marie Lövgren, Amelie Tarschys Ingre, Catrine Norrgård och Ida Lindh.

Liberala Kvinnor bedrev en aktiv Europaparlamentsvalrörelse, där vi särskilt stöttade våra kandidater med ett tjugotal artiklar, material och debatter. Vi drev framförallt tre krav som antogs på landsmötet maj 2008:

- Gör abort till en mänsklig rättighet i EU
- Sprid sexköpslagen i EU
- Fler kvinnor på maktpositioner i EU

Vi anordnade också ett feministiskt maraton mellan vår toppkandidat Cecilia Wikström och Gudrun Schyman lett av Birgitta Ohlsson i tre städer; Uppsala, Lund och Stockholm. Alla blev mycket välbesökta och uppskattade.

Valet resulterade i att Cecilia Wikström tar plats i Europaparlamentet och kommer där att driva våra frågor.

Kampanjen och uppropet Make Noise for Free Choice

Den 1 juni 2009 lanserade Liberala Kvinnor en uppropssida www.makenoiseforfreechoice.eu för kvinnors rätt till fria, säkra och lagliga aborter. Syftet med uppropet är att driva på opinionen så att aborträtten ska ses som en mänsklig rättighet inom EU, och inte primärt som en folkhälsofråga, vilket är fallet idag. Målet med kampanjen är att samla in en miljon namnunderskrifter runt om i EU:s medlemsländer som ett medborgarinitiativ i enlighet med Lissabonfördraget. Lanseringen stöttades av liberala europaparlamentariker och människorättsaktivister runt om i Europa. Flera tidningar, exempelvis DN, SvD, the Local och Sydsvenskan, har uppmärksammat och skrivit om kampanjen. Marknadsföringen har ännu bara påbörjats.

Liberala kvinnor har även i övrigt organiserat och medverkat i ett stort antal seminarier, debatter och konferenser både i Sverige och utomlands.

11. Liberal mångfald

Den 26 maj 2007 höll före detta Liberala Invandrarförbundet, numera Liberal Mångfald årsmöte. En ny styrelse valdes på två års mandattid. LM har fyra aktiva föreningar runt om i landet vilka är Stockholm, Uppsala, Umeå och Bohuslän/norra Älvsborg.

Förbundsstyrelsen har 2008-2009 haft 13 styrelsemöten, varav tre möten hållits i fysisk form och tio per telefon. En extra kongress ägde rum i maj 2008 i Uppsala. Två frågor var uppe för beslut. Att byta namn till Liberal Mångfald och anta en ny version av befintliga stadgar.

Ordföranden är adjungerad till partistyrelsen och har deltagit på samtliga möten. Ordföranden har även representerat förbundet under partirådet och deltagit på såväl liberala riksmötena som landsmötet 2007.

Liberal Mångfalds förbundsstyrelse har varit aktiv i såväl det interna partiarbetet som externt. Vi har synts i media och ordföranden har skrivit flertalet debattartiklar samt medverkat i tv- och radiodebatter.

Förbundet har antagit en verksamhetsplan för verksamhetsåret 2007/08. Dokumentet har varit organisatoriskt vägledande som förbundsstyrelsen arbetat efter. I verksamhetsplanen har det tydligt beskrivits vad liberal mångfald ska göra, hur vi ska arbeta, på vilket sätt det organisatoriska arbetet ska bedrivas och framförallt vad som är organisationens mål. Arbetet har effektiviserats och rollerna förtydligats.

Förbundsstyrelsen satte upp tre mål; nytt namn, verksamhetsplan med tydliga ramar för såväl det organisatoriska som politiska arbetet samt reviderad stadgar. Vi har uppfyllt samtliga mål och vår förhoppning är att den nytillträdda styrelsen får nytta och hjälp en bit på vägen inför det kommande verksamhetsåret.

Bilaga 1 Valda av landsmötet 2007

Partistyrelse Presidium

Jan Björklund, Stockholm, ordförande
Cecilia Malmström, Göteborg, förste vice ordförande
Helene Odenjung, Göteborg, andre vice ordförande

Ledamöter (i bokstavsordning)

Jonas Andersson, Partille
Ann-Cathrine André, Skeppshult
Lotta Edholm, Stockholm
Roger Haddad, Västerås
Carl B Hamilton, Stockholm
Claes Jägevall, Tibro
Tobias Krantz, Jönköping
Nina Larsson, Karlstad
Håkan Lindh, Skellefteå
Britt-Marie Lövgren, Umeå
Birgitta Ohlsson, Stockholm
Johan Pehrson, Örebro
Karin Pilsäter, Botkyrka
Birgitta Rydberg, Stockholm
Nyamko Sabuni, Stockholm

Olle Schmidt, Malmö
Torkild Strandberg, Landskrona
Jens Sundström, Alvik, Norrbotten
Sverker Thorén, Västervik
Maria Wallhager, Stockholm
Barbro Westerholm, Stockholm

Dechargeutskott

Anders Bjurström, Nyköping, ordförande
Sven Bosarfve, Gotland
Ann Catrine Fogelgren, Göteborg
Gösta Frödin, Arvika
Pär Hammarberg, Sundsvall
Inger Mathisson, Floda
Kjell Westring, Stockholm

Revisorer

Marie Welin, Stockholm, auktoriserad revisor
Harald Hagnell, Uppsala

Ersättare:

Kristina Malmnäs, Katrineholm
Jonas Grahn, Stockholm, auktoriserad revisor

Bilaga 2 Riksdagsgruppen 2007/08 och 2008/09

Folkpartiet liberalernas riksdagsgrupp har under perioden fördjupat sitt arbete inom ramen för samarbetet inom alliansen. Samarbetet med regeringen fungerar bra. Riksdagsgruppen har väl utvecklade kontakter med de olika departementen och med samordningskansliet. De löpande kontakter sker dels genom gruppledaren, dels inom ramen för samarbetet mellan utskott och departement. Folkpartiets statsråd deltar vid riksdagsgruppens sammanträden, och övriga ministrar bjuds regelbundet in för överläggningar.

Sedan valet 2006 innehar riksdagsgruppen ett antal uppdrag i riksdagen. Liselott Hagberg är tredje vice talman, Karin Pilsäter är ordförande i näringsutskottet och Cecilia Wikström har varit vice ordförande i kulturutskottet och senare efterträts av Christer Nylander. Eva Flyborg är ordförande i Riksrevisionen.

Johan Pehrson är gruppledare för riksdagsgruppen. Allan Widman och Eva Flyborg är förste respektive andre vice gruppledare. Margareta Bosved är kanslichef.

Riksdagsgruppen

Följande personer har ingått i riksdagsgruppen under 2007/08 och 2008/09. För varje person anges valkrets, ordinarie utskottsplats och (inom parentes) suppleantplats i utskott.
Tina Acketoft, Skåne läns västra. (AU)
Gunnar Andrén, Stockholms län. SkU, (FiU)
Hans Backman, Gävleborg. AU, (KrU)
Helena Bargholtz, Stockholms län. Statsrådsersättare för Lars Leijonborg fr.o.m. 081111. (JuU, KU, EUN)
Agneta Berliner, Västmanland. (KU t.o.m. 071003, NU fr.o.m. 071004, SkU, EUN)

Jan Björklund, Stockholms kommun. Statsråd
 Anita Brodén, Västra Götalands läns norra. MJU, (TU)
 Jan Ertsborn, Halland. CU, (JuU, NU t.o.m. 071003)
 Eva Flyborg, Göteborg. AU, (FöU, KU t.o.m. 081113)
 Karin Granbom Ellison, Östergötland. NU t.o.m. 081113,
 EUN t.o.m. 071015 och fr.o.m. 081113, (EUN 071016–
 081113, MJU fr.o.m. 071026, NU fr.o.m. 081113)
 Liselott Hagberg, Södermanland. NU fr.o.m. 081113, (KU
 071004–081113, NU t.o.m. 081113)
 Carl B. Hamilton, Stockholms kommun. EUN t.o.m. 081113,
 FiU fr.o.m. 081021, (NU, UU t.o.m. 081113)
 Solveig Hellquist, Västernorrland. KrU, (AU, SoU fr.o.m.
 081201)
 Tobias Krantz, Jönköping. SfU t.o.m. 071003, SoU fr.o.m.
 071004, (CU, KrU, SfU fr.o.m. 071016, EUN t.o.m. 071003
 och fr.o.m. 081113), statsråd fr o m 090617
 Nina Larsson, Värmland. TU fr.o.m. 071004, (AU t.o.m.
 071003, FöU, MJU t.o.m. 071025)
 Lars Leijonborg, Stockholms län. Statsråd t o m 090611
 Camilla Lindberg, Dalarna. (CU, JuU t.o.m. 081113, KU
 fr.o.m. 081113, KrU)
 Maria Lundqvist Brömster. Västerbotten. (CU, NU, SoU)
 Fredrik Malm, Stockholms kommun. Statsrådsersättare för
 Jan Björklund. (KrU, SfU t.o.m. 071015, UbU). Föräldrale-
 dig 090302–090902.
 Ulf Nilsson, Skåne läns södra. SfU fr.o.m. 071004, UbU t.o.m.
 071003, (AU fr.o.m. 081113, CU, UbU fr.o.m. 071004)
 Christer Nylander, Skåne läns norra och östra. FiU t.o.m.
 071003, Ubu fr.o.m. 071004, (FiU 071004-081113, SkU
 t.o.m. 071003, UbU t.o.m. 071003)
 Birgitta Ohlsson, Stockholms kommun. UU
 Johan Pehrson, Örebro. SoU t.o.m. 071003, FiU 071004–
 081021, JuU fr.o.m. 081022, (FiU t.o.m. 071003 och fr.o.m.
 081113)
 Karin Pilsäter, Stockholms län. Ordförande NU, (EUN)
 Mauricio Rojas, Stockholms län. Statsrådsersättare för Lars
 Leijonborg t.o.m. 081110. KU t.o.m. 081022, (AU t.o.m.
 081110)
 Lars Tysklind, Västra Götalands läns västra. CU, (MJU, SkU
 fr.o.m. 071004, TU t.o.m. 071003, EUN)
 Erik Ullenhag, Uppsala, fr.o.m. 2009-07-14 (UU fr o m
 09-07-14)
 Barbro Westerholm, Stockholms län. (SfU, SoU)
 Allan Widman, Malmö. FöU
 Cecilia Wigström, Göteborg. JuU t.o.m. 081022, KU fr.o.m.
 081022, (JuU fr.o.m. 081126, UU, EUN t.o.m. 081113)
 Cecilia Wikström, Uppsala. t.o.m. 2009-07-13. Vice ordfö-
 rande KrU, (UU fr.o.m. 081113)
 Christer Winbäck, Västra Götalands läns östra. TU t.o.m.
 071003, EUN fr.o.m. 071016, (AU, TU fr.o.m. 071004)

Ersättare

Gulan Avci ersatte Jan Björklund under Fredrik Malms för-
 äldraledighet 090302–090902
 Helena Bargholtz ersätter Lars Leijonborg fr.o.m. 081111
 Emma Carlsson Löfdahl ersätter Tobias Krantz fr.o.m.
 090622
 Fredrik Malm (föräldraledig 090302–090902) ersätter Jan
 Björklund
 Mauricio Rojas ersatte Lars Leijonborg t.o.m. 081110

Uppdrag inom riksdagen m.m.

Talman

Liselott Hagberg, tredje vice talman

Europarådets svenska delegation

Tina Acketoft, ersättare

Interparlamentariska delegationen

Ulf Nilsson, ledamot

Krigsdelegationen

Eva Flyborg, ledamot
 Johan Pehrson, ledamot
 Karin Pilsäter, ledamot
 Allan Widman, ledamot

Nordiska rådets svenska delegation

Anita Brodén, led
 Christer Winbäck, ersättare

OSSE-delegationen

Cecilia Wigström, ledamot

Riksdagsstyrelsen

Johan Pehrson, ledamot
 Allan Widman, ersättare

Rådet för ledamotsnära frågor

Allan Widman, ledamot
 Johan Pehrson, ersättare

Utrikesnämnden

Johan Pehrson, ledamot
 Allan Widman, ersättare

Riksdagens valberedning

Jan Ertsborn, ledamot
 Solveig Hellquist, ledamot
 Maria Lundqvist Brömster, ersättare
 Barbro Westerholm, ersättare

Därutöver är Folkpartiet representerat i ledningen för ett stort
 antal tvärpolitiska parlamentarikerföreningar och nätverk.
 Eftersom dessa inte är en del av riksdagens organisation för-
 tecknas dessa uppdrag inte här.

Riksdagens myndigheter

Riksbanksfullmäktige

Karin Pilsäter, ledamot
 Carl B. Hamilton, ersättare fr.o.m. 081111
 Johan Pehrson, ersättare t.o.m. 081111

Riksbankens jubileumsfond

Johan Pehrson, ersättare

Riksrevisionen

Eva Flyborg, ordförande
 Tobias Krantz, ersättare

Valprövningsnämnden

Jan Ertsborn, ersättare

Avgivna riksdagsmotioner 2007/08 samt 2008/09

Som regeringsparti väcker Folkpartiet inga parti- eller kommittémotioner.

Under perioden har Folkpartiet endast vid ett tillfälle använt motionsinstrumentet för att föra fram partiståndpunkten, nämligen i frågan om könsneutrala äktenskap och då i enlighet med de fyra allianspartiernas överenskommelse om att detta ärende skulle avgöras direkt i riksdagen. Folkpartiet medverkade då i trepartimotionen 2008/09:C9 av Lars Lindblad m.fl. (m, c, fp) En könsneutral äktenskapslagstiftning. Ett stort antal enskilda motioner har väckts av folkpartister. Dessa återfinns under respektive ledamot på www.riksdagen.se.

Bilaga 3 Rapport från EU-kansliet i Bryssel

Brysselkansliets uppgift är att driva kontoret som Folkpartiet har i europaparlamentet och stödja parlamentarikern.

Olle Schmidt tog över det enda folkpartimandatet i europaparlamentet i oktober 2006 i samband med att dåvarande parlamentarikern Cecilia Malmström blev EU-minister. Trots en hög personalomsättning vid Brysselkansliet får väl det politiska utövandet betraktas som relativt framgångsrikt. Olle har i första hand fokuserat på frågor som rör ekonomi och den inre marknaden. Som exempel på politiska segrar för Olles del kan räknas: medverkande till att främja konkurrensen på postmarknaden genom att förbjuda statliga postmonopol, bättre konsumentskydd på sms-lån, utredning av ECB:s hantering av finanskrisen, att Dawit Isaaks fall kommit upp på EU:s agenda, fått parlamentet att behålla låg moms på ljudböcker och rösta för en halvering av införselkvoterna på alkohol. Olle ansvarade också för en rapport om punktskatter på diesel och parlamentet röstade till slut för en offensiv beskattning av drivmedel. Vid den sista sessionen under mandatperioden uppmärksammades Olle för att han lyckades få den liberala gruppen att rösta för ändringsförslag i det s.k. Telekompaketet som garanterar att ingen kan stängas av från Internet utan föregående domstolsbeslut.

Brysselkansliet har också varit med anordnat flera större seminarier i europaparlamentet, däribland om folkmordet på kurder, nanoteknologi och grupprättegångar.

Valet till Europaparlamentet den 7 juni 2009 blev en mycket stor framgång för Folkpartiet och vi har nu tre Europaparlamentariker: Marit Paulsen, Olle Schmidt och Cecilia Malmström. Under sommaren 2009 har rekrytering skett av ett nytt Brysselkansli som träder i tjänst i september 2009.

Anställda på Brysselkansliet fram till 7 juni 2009

Anders Ekberg (tjänstledig under valspurten)

Karin Svanborg

Johan Ekerhult

Rikard Westerberg

Per Olof Robling

Praktikanter på Brysselkansliet under perioden:

Johan Svalby

Sara Sandelius

Per Olof Robling

Amir Tabrisi

Bilaga 4 Årsredovisning för räkenskapsåret 2007 och 2008

Folkpartiet Liberalernas Riksorganisation
Org nr 802000-9349

Årsredovisning för räkenskapsåret 2007

Styrelsen avger följande årsredovisning.

Innehåll

- förvaltningsberättelse
- resultaträkning
- balansräkning
- noter

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Folkpartiet liberalernas uppgift är att samla personer med liberal samhällsåskådning till gemensamt arbete och uppträdande, att genom upplysning väcka intresse för samhällsfrågor, att främja en demokratisk utveckling samt att verka för val av personer med liberal åskådning till politiska förtroendeuppdrag.

Verksamheten under året har självklart präglats av landsmötet med val av ny partiledare samt det faktum att Folkpartiet nu regerar tillsammans med de andra partierna i Allians för Sverige.

Redan 2002 uttalade partistyrelsen målet att vi ska bli ett av de modernaste partierna, såväl politiskt som organisatoriskt. Det arbetet har fortsatt under det gångna året.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Den viktigaste händelsen under verksamhetsåret var landsmötet med val av Jan Björklund som ny partiledare. I övrigt har året präglats av att Folkpartiet hittat formerna för hur vi arbetar i regeringsställning. Utöver att vi regerar Sverige är Folkpartiet med och styr i över hälften av landets kommuner och landsting.

Partistyrelsen och partiledningen har under året fortsatt Folkpartiets arbete med förnyelse och fördjupning av politiken. Arbetet har fokuserat på att stärka partiets idéarbete och partiets kampanjorganisation. Ett utvecklingsarbete för att få fler människor att engagera sig i Folkpartiet har också satts i gång.

Under året har två centrala kampanjer genomförts. En vårkampanj på temat "Kunskap lyfter Sverige" och en höstkampanj som fokuserade på psykiatri- och äldreomsorg.

Efter valet 2006 har behovet av interninformation varit fortsatt stor. Det är centralt att alla som är verksamma i Folkpartiet har kunskap om regeringens politik och känner sig delaktiga. Interninformation har fortsatt med brev från partisekreteraren, sms-utskick, en rad nyhetsbrev samt återkommande telefonkonferenser. Ett arbete har inletts för hur den information som ges internt ska bli ännu effektivare.

"Allians för Sverige" lyckades som bekant i målsättningen att ta över regeringsmakten. Under året har arbetet inom Alliansen självklart till allra största delen präglats av regeringsarbetet men samarbetet mellan partierna har också fortsatt.

Ett Allianskonvent anordnades i september, gemensamma partiledarturnéer och en rad andra gemensamma aktiviteter har också genomförts.

Utvecklingsarbetet inom IT-området har fortsatt. Hemsidan har genomgått en genomgripande förändring och Folkpartiet har ökat sin närvaro på olika fora på Internet.

På partikansliet gjordes en omfattande personalförändring efter valet där antalet tjänster minskade från 14 till 8. Bakgrunden var behovet av att anpassa organisationen efter de nya ekonomiska förutsättningarna. Under året har vissa personalförändringar skett på kansliet men den grundläggande strukturen har bestått.

Riksdagskansliet har omorganiserats. En ny kanslichef har anställts och ett antal nyrekryteringar har gjorts. Omorganisationen har syftat till att ge riksdagsledamöterna ett bra stöd i såväl riksdagsarbetet som i arbetet i hemlänet. Vidare har en utredargrupp bildats för att kunna bidra till fördjupning av Folkpartiets idéarbete.

Vissa personalförändringar har under året skett vid Brysselkansliet.

Samarbetet med de samverkande organisationerna, LUF, Liberala kvinnor och LIF har fungerat väl.

Det kommunalpolitiska rådet har haft ett intensivt år och Folkpartiet sitter numera i majoritet i Sveriges kommuner och landsting. Övriga nätverk har haft flera olika aktiviteter som Gröna liberaler, Liberala seniorer, Kristna liberaler, Folkpartister i svenska kyrkan (FiSK) samt Homo- bi och transliberaler (HL).

De större centrala arrangemangen har varit riksmötet i Örebro, Almedalsmötet med tal av Nyamko Sabuni, partiordförandens sommartal i Marstrand samt landsmötet i Västerås med val av ny partiordförande.

Under året har arbete pågått med att verkställa de åtgärder som partistyrelsen fattade beslut om med anledning av Etikkommissionen.

Personalens kompetensutveckling har fortgått bl.a. genom interna och externa utbildningar. Arbetsmiljön inom kanslierna har uppmärksamats, varvid konkreta åtgärder vidtagits bl.a. föranledda av synpunkter som framkommit genom arbetsgivarens arbetsmiljöenkät.

Investeringar

Föreningens investeringar har uppgått till 295 tkr (181 tkr) huvudsakligen i kontorsutrustning. Investeringar har gjorts i samband med partikansliets flytt till andra lokaler.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Verksamhetsåret 2008 genomförs riksmöte i Västerås i april, partiråd i Sundsvall i oktober samt en större vår- och höstkampanj. Projekt 2008, som syftar till att stärka partiorganisationen och öka nyrekryteringen av medlemmar, genomförs under året.

Förvaltning

Partistyrelsen leder partiets verksamhet i enlighet med dess stadgar och landsmötets beslut. Partistyrelsen består av partiordföranden, partiets 1:a och 2:a vice ordförande, 21 av landsmötet utsedda övriga ledamöter samt partisekreterare. De samverkande organisationerna Liberala Invandrarförbundet och Liberala kvinnor utser vardera en representant som skall adjungeras till partistyrelsen. Liberala Ungdomsförbundet utser två. Partistyrelsen har sammanträtt vid 10 tillfällen.

Partiledningen har hand om partiets löpande angelägenheter och tjänstgör som partistyrelsens verkställande organ. Partiledningen sammanträder regelbundet, i genomsnitt var tredje vecka.

Resultat och ställning

Riksorganisationens resultat efter finansiella poster uppgår till 8.178 tkr (-13.978 tkr). Vid årets utgång uppgår det balanserade resultatet till 16.305 tkr (8.022 tkr)

Resultatet av föreningens verksamhet samt den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår i övrigt av efterföljande resultaträkningar och balansräkningar med noter.

Resultaträkning	Not	2007	2006
Intäkter	2	50 104	82 972
Kostnader			
Övriga externa kostnader		-24 212	-62 670
Personalkostnader	3	-18 527	-34 894
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-171	-331
Summa kostnader		-42 910	-97 895
Verksamhetsresultat		7 194	-14 923
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	4	984	946
Räntekostnader och liknande resultatposter		-	-1
Summa resultat från finansiella investeringar		984	945
Årets resultat		8 178	-13 978

Balansräkning	Not	2007-12-31	2006-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	5	381	260
Finansiella anläggningstillgångar			
Värdepappersinnehav	6	3 089	2 940
Andelar i intresseföretag	6	470	470
		3 559	3 410
Summa anläggningstillgångar		3 940	3 670
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		834	591
Kortfristiga fordringar		196	9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	780	859
		1 810	1 459
Kassa och bank		24 334	20 178
Summa omsättningstillgångar		26 144	21 637
Summa tillgångar		30 084	25 307
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	8		
Bundet eget kapital			
Ändamålsbestämda medel / fonderingar		8 535	8 640
Fritt eget kapital			
Balanserad kapital		16 305	8 022
Summa eget kapital		24 840	16 662
Långfristiga skulder			
Övriga långfristiga skulder	9	283	283
Summa långfristiga skulder		283	283
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 579	956
Övriga kortfristiga skulder		447	499
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	2 935	6 907
Summa kortfristiga skulder		4 961	8 362
Summa eget kapital och skulder		30 084	25 307
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Noter

Not 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för ideella föreningar.

Om inte annat framgår är principerna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betald.

Intäkter

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas (RR11).

Intäkter i form av gåvor och bidrag intäktsfördes som huvudregel när gåvan sakrättsligt är genomförd.

Om ett bidrag avser en bestämd tidsperiod periodiseras bidraget över denna period.

Begreppet bidrag används för att beteckna medel som erhållits av externa bidragsgivare efter ansökan.

Samtliga bidrag intäktsförs endast om det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att stödet inte kommer att återkrävas (BFN R5).

Bidraget skuldföres därför tills dess att de utgifter som bidraget skall täcka uppkommer.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet minskat med planmässiga avskrivningar.

Utgifter för reparationer och underhåll redovisas som kostnader.

Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av anläggningstillgångar och följande avskrivningstider tillämpas:

Inventarier: 5 år
Datorer och elektronikutrustning: 3 år

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde dvs. marknadsvärde.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betald (FAR).

Operationella leasingavtal

Samtliga leasingavtal oavsett om det är finansiella eller operationella, redovisas som hyresavtal (operationella leasingavtal). Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Not 2 Intäkternas fördelning

	2007	2006
Riksorganisationens intäkter :		
Statlig partistöd	40 872	52 898
Medlemsavgifter	1 789	1 828
Bidrag från Europaparlamentet	1 736	1 953
Konferensintäkter	3 693	2 644
Statlig valbidrag	-	4 142
Lönebidrag från Nordiska Rådet	-	173
Medlemsgåvor	20	96
Kommunförbundet och Landstingsstöd	286	421
AMI lönebidrag	46	80
Övriga bidrag och intäkter för fakturerade kostnader	1 662	18 506
(år 2006 samfinansiering av reklamkostnader)		
Summa	50 104	82 741

Not 3 Medelantal anställda, löner, ersättningar och sociala avgifter

	2007	2006
Medelantalet anställda, med fördelning på kvinnor och män har uppgått till		
Kvinnor	14	33
Män	19	31
Totalt	33	64
Löner och ersättningar fördelar sig på:		
styrelsen och partisekreterare med	1 876	2 645
övriga anställda med	13 540	17 968
Totala löner och ersättningar	15 416	20 613
Sociala avgifter enligt lag och avtal	4 843	6 604
Pensionskostnader (varav för styrelse och partisekreterare 251 kkr (622 kkr))	1 472	2 530
Totala löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader	21 731	29 747
Personalkostnader har reducerats med återförda avgångsvederlag.		
Riksorganisationen tillämpar allmän pensionsplan via Alecta för anställda tjänstemän inklusive partisekreterare.		
För partisekreterare gäller en ömsesidig uppsägningstid om sex månader.		

Sjukfrånvarostatistik i % av totala årsarbetstiden:

	Perioden 1 januari - 31 december 2007		Perioden 1 januari - 31 december 2006	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Personer upp till 29 år	1,4%	0 %	0,8%	1,1%
Personer mellan 30-49 år	2,7%	2,0%	3,0%	1,1%
Personer över 50 år	0,4%	0,7%	0,9%	6,4%
Totala sjukfrånvaro	1,9%	4,9%	2,3%	1,9%
Långtidssjukskrivna fördelas och redovisas inte p.g.a. för små grupper i samma åldersklass. Gruppen understiger 10 personer och ingår i den totala frånvarostatistiken. Lagstiftningen säger att uppgiften skall inte kunna hänföras till enskild individ.				

Not 4 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2007	2006
Utdelningar fonder	149	144
Ränteintäkter	832	803
Summa	981	947

Not 5 Inventarier

	2007-12-31	2006-12-31
Ingående anskaffningsvärden	989	1 103
-Årets inköp	295	181
-Utrangeringar och försäljning	-466	-295
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	818	989
Ingående avskrivningar	-727	-692
-Utrangeringar och försäljning	466	295
-Årets avskrivningar	-176	-330
Utgående ackumulerade avskrivningar	-437	-727
Utgående restvärde enligt plan	381	260

Not 6 Värdepappersinnehav och andelar i intresseföretag

	2007	2006
Årets förändring avser återinvesterad utdelning.		
SEB Etisk Globalfond	71	70
SEB Schweizfond	952	923
SEB Sverigefond II	967	995
SEB Globalfond	1 099	952
Summa bokfört värde	3 089	2 940
SEB Etisk Globalfond	71	72
SEB Schweizfond	1 200	4 557
SEB Sverigefond II	4 843	3 535
SEB Globalfond	3 474	1 182
Summa marknadsvärde	9 588	9 346
Andelar i intresseföretag		
Tryckfriheten i Stockholm Tryckeri AB, 5000 stycken	350	350
Ägarandel 100%		
Liberal Information AB, 4704 stycken	120	120
Ägarandel 39%		
Summa bokfört värde	470	470
Deposition i stiftelsen Sänga Säby Folkhögskolan 7 april 1997 ombildas stiftelsen till en ideell förening och byter namn till Alma Folkhögskolan med org.nr 815200-7533 Bokfört värde (deposition) 100 kr, 100.000 stycken Folkhögskolan grundades 1990 och ingår i SV:s Folkhögskoleförening		

Not 7. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2007-12-31	2006-12-31
Förutbetalda hyror	285	369
IT tjänster/kommunikation	144	305
Övriga poster	351	185
Summa	780	859

Not 8. Förändring av eget kapital

	Reserv- fond	Bre- viks- fond	Cars Europa- fond	Per- sonal- fond	Över- kurs- fond	Balan- serat eget kapital	Summa eget kapital
Eget kapital 2006-12-31	4 925	2 169	105	1 441	-	8 022	16 662
Utnytt- jamde av ändamåls- stämda medel	-	-	-105	-	-	105	-
Årets resultat	-	-	-	-	-	8 178	8 178
Eget kapital 2007-12-31	4 925	2 169	0	1 441	0	16 305	24 840

Not 9. Långfristiga skulder

Tryckfrihet i Stockholm AB publ har sitt säte i Stockholm Sverige.

Skulden uppgår till 282 tkr.

Summa långfristiga skuld till 100% ägt och vilande aktiebolag.

Not 10. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2007-12-31	2006-12-31
Upplupna löneskulder	-	4 345
Upplupna semesterlöner	1 574	1 399
Upplupna sociala avgifter	410	413
Övriga poster	951	750
Summa	2 935	6 907

Jan Björklund
Ordförande

Ann-Cathrine André

Jan Ertsborn

Carl B. Hamilton

Nina Larsson

Håkan Lindh

Cecilia Malmström
1:e vice ordförande

Birgitta Ohlsson

Karin Pilsäter

Nyamko Sabuni

Torkild Strandberg

Sverker Thorén

Maria Wallhager

Jonas Andersson

Lotta Edholm

Roger Haddad

Tobias Krantz

Claes Jägevall

Britt-Marie Lövgren

Helene Odenjung
2:e vice ordförande

Johan Pehrson

Birgitta Rydberg

Olle Schmidt

Jens Sundström

Erik Ullenhag

Barbro Westerholm

Vår revisionsberättelse har lämnats 2008-03-31.

Marie Welin
Auktoriserad revisor

Harald Hagnell
Revisor

Årsredovisning för räkenskapsåret 2008

Folkpartiets liberalernas riksorganisation
Org. nr 802000-9349

Styrelsen avger följande årsredovisning.

- Innehåll
- förvaltningsberättelse
- resultaträkning
- balansräkning
- noter

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Folkpartiet liberalernas uppgift är att samla personer med liberal samhällsåskådning till gemensamt arbete och uppträdande, att genom upplysning väcka intresse för samhällsfrågor, att främja en demokratisk utveckling samt att verka för val av personer med liberal åskådning till politiska förtroendeuppdrag.

Verksamheten under året har präglats av partiets pågående idéarbete, planering inför valet till Europaparlamentet 2009 samt det faktum att Folkpartiet nu regerar tillsammans med de andra partierna i Allians för Sverige.

Redan 2002 uttalade partistyrelsen målet att vi ska bli ett av de modernaste partierna, såväl politiskt som organisatoriskt. Det arbetet har fortsatt under det gångna året.

Helägda dotterbolaget Tryckfrihet i Stockholm Tryckeri AB, organisationsnummer 556138-7829, har under året inte bedrivit någon verksamhet.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Verksamheten under 2008 har, utöver det vardagliga politiska arbetet, dominerats av idéarbete för att fördjupa Folkpartiets politik på en rad områden. I övrigt har året präglats av att Folkpartiet hittat formerna för hur vi arbetar i regeringsställning. Utöver att vi regerar Sverige är Folkpartiet med och styr i över hälften av landets kommuner och landsting.

Partistyrelsen och partiledningen har under året fortsatt arbetet med förnyelse och fördjupning av politiken. Arbetet har fokuserats på att stärka partiets idéarbete och partiets kampanjorganisation. Ett utvecklingsarbete för att få fler människor att engagera sig i Folkpartiet liberalerna pågår sedan ett par år.

Som ett led i idéarbetet har det under året genomförts tre samråd i partilandet. Samråden har handlat om klimat, integration och integritet. Antalet svar som kom in var mycket stort och samrådsverksamheten gjorde att den politiska idédebatten stimulerades i hela Folkpartiet.

Under året har två centrala kampanjer genomförts. En vårkampanj på temat integration och en höstkampanj som fokuserade på Folkpartiets insatser i Alliansregeringen.

Det är centralt att alla som är verksamma i Folkpartiet har kunskap om regeringens politik och känner sig delaktiga.

Interninformation har fortsatt med brev från partisekretären, sms-utskick, en rad nyhetsbrev samt återkommande telefonkonferenser. Ett arbete pågår för att se till att den information som ges internt ska bli ännu effektivare. Inför valrörelsen 2009 till Europaparlamentet och riksdagsvalet 2010 är fungerande interninformation en av förutsättningarna för framgångsrika valkampanjer.

”Allians för Sverige” lyckades som bekant i målsättningen att ta över regeringsmakten. Under året har arbetet inom Alliansen självklart till allra största delen präglats av regeringsarbetet men samarbetet mellan partierna har också fortsatt. Bland annat kan nämnas att Alliansen hade en särskild dag i Almedalen samt att partiledarturnéer och en rad andra aktiviteter genomförts. I Varberg i oktober 2008 fattade partiledarna beslut om hur det politiska arbete som ska resultera i Alliansens valmanifest 2010 ska bedrivas.

Utvecklingsarbetet inom IT-området har fortsatt. Hemsidan har genomgått en genomgripande förändring och Folkpartiet håller på att öka sin närvaro på olika fora på Internet.

På partikansliet gjordes en omfattande personalförändring efter valet där antalet tjänster minskade från 14 till 8. Bakgrunden var behovet av att anpassa organisationen efter de nya ekonomiska förutsättningarna. Under året har vissa personalförändringar skett på kansliet men den grundläggande strukturen har bestått.

Riksdagskansliet omorganiserades efter valet 2006. Den nya organisationen har syftat till att ge riksdagsledamöterna ett bra stöd i såväl riksdagsarbetet som i arbetet i hemlandet. Vidare bildades en utredargrupp som syftar till att bidra till fördjupning av Folkpartiets idéarbete.

Vissa personalförändringar har under året skett vid Brysselkansliet. En särskild tjänst inrättades dessutom i Sverige för att förbereda partiet inför Europaparlamentsvalet.

Samarbetet med de samverkande organisationerna, LUF, Liberala kvinnor och Liberal mångfald har fortsatt fungerat väl.

Det kommunalpolitiska rådet har haft ett intensivt år i och Folkpartiet sitter numera i majoritet i Sveriges kommuner och landsting. Övriga nätverk har haft flera olika aktiviteter som Gröna liberaler, Liberala seniorer, Kristna liberaler, Folkpartister i Svenska kyrkan (FiSK) samt Homo- bi och transliberaler (HBT- liberaler).

De större centrala arrangemangen har varit riksmötet i Västerås, Almedalsmötet med tal av Jan Björklund, partiordförandens sommartal i Marstrand samt partiråd i Stockholm.

Under året har arbete pågått med att verkställa de uppdrag som gavs av Folkpartiets landsmöte 2007.

Personalens kompetensutveckling har fortgått bl.a. genom interna och externa utbildningar. Arbetsmiljön inom kanslierna har uppmärksamats, varvid konkreta åtgärder vidtagits bl.a. föranledda av synpunkter som framkommit genom arbetsgivarens arbetsmiljöenkät.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Den viktigaste händelsen under verksamhetsåret 2009 är valet till Europaparlamentet den 7 juni. Vårt mål är att bidra till att öka valdeltagandet samt få förtroende från de väljare som verkligen tror på Europasamarbetet. Partiets satsning på valet är större än vid tidigare EP-val.

Under hösten 2009 kommer mycket av fokus ligga på valrörelseplanering inför 2010.

Andra händelser värda att nämna som genomförs under verksamhetsåret 2009 är partiråd i Göteborg i februari, riksmöte i Linköping i mars, valupptakt till EP-valet i maj, landsmöte i Växjö i november samt en större höstkampanj.

Investeringar

Föreningens investeringar har uppgått till 164 tkr (295 tkr) huvudsakligen i datautrustning.

Förvaltning

Partistyrelsen leder partiets verksamhet i enlighet med dess stadgar och landsmötets beslut. Partistyrelsen består av partiordföranden, partiets 1:e och 2:e vice ordförande, 21 av landsmötet utsedda övriga ledamöter samt partisekretären. De samverkande organisationerna Liberala mångfald och Liberala kvinnor utser vardera en representant som skall adjungeras till partistyrelsen. Liberala Ungdomsförbundet utser två. Partistyrelsen har sammanträtt vid sju tillfällen.

Partiledningen har hand om partiets löpande angelägenheter och tjänstgör som partistyrelsens verkställande organ. Partiledningen sammanträder regelbundet, i genomsnitt var tredje vecka.

Resultat och ställning

Riksorganisationens resultat efter finansiella poster uppgår till 9077 tkr (8178 tkr).

Vid årets utgång uppgår det balanserade resultatet till 25382 tkr (16305 tkr).

Resultatet av partiets verksamhet samt den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår i övrigt av efterföljande resultaträkning och balansräkning med noter.

Resultaträkning	Not	2008	2007
Intäkter	2	45 812	50 104
Kostnader			
Övriga externa kostnader		-18 184	-24 212
Personalkostnader	3	-20 293	-18 527
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-203	-171
Summa kostnader		-38 680	-42 910
Verksamhetsresultat		7 132	7 194
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	4	1 945	984
Räntekostnader och liknande resultatposter		-	-
Summa resultat från finansiella poster		1 945	984
Resultat efter finansiella poster		9 077	8 178
Årets resultat		9 077	8 178

Balansräkning	Not	2008-12-31	2007-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	5	342	381
Finansiella anläggningstillgångar	6		
Värdepappersinnehav		3 318	3 089
Andelar i intresseföretag		470	470
		3 788	3 559
Summa anläggningstillgångar		4 130	3 940
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		304	834
Kortfristiga fordringar		387	196
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	652	780
		1 343	1 810
Kortfristiga placeringar			
Kortfristiga placeringar		32 531	23 271
Kassa och bank		1 657	1 063
Summa omsättningstillgångar		35 531	26 144
Summa tillgångar		39 661	30 084
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	8		
Bundet eget kapital			
Ändamålsbestämda medel / fonderingar		8 535	8 535
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust		16 305	8 127
Årets vinst		9 077	8 178
		25 382	16 305
Summa eget kapital		33 917	24 840
Långfristiga skulder			
Övriga långfristiga skulder	9	283	283
Summa långfristiga skulder		283	283
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 365	1 579
Övriga kortfristiga skulder		325	447
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	3 771	2 935
Summa kortfristiga skulder		5 461	4 961
Summa eget kapital och skulder		39 661	30 084
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	9	Inga	Inga

Noter

Not 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för ideella föreningar och mellanstora företag.

Om inte annat framgår är redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

Intäkter

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas (RR11).

Intäkter i form av gåvor och bidrag intäktsfördes som huvudregel när gåvan sakrättsligt är genomförd.

Bidrag som avser en bestämd tidsperiod periodiseras till denna period. Begreppet bidrag används för att beteckna medel som erhållits av externa bidragsgivare efter ansökan.

Samtliga bidrag intäktsförs endast om det med hög grad av sannolikhet bedöms att stödet inte kommer att återkrävas (BFN R5).

Ränteutgifter redovisas enlighet med effektiv avkastning.

Bidraget skuldföres därför tills dess att de utgifter som bidraget skall täcka uppkommer.

Statligt stöd som hänför sig till förväntade kostnader redovisas som förutbetalda intäkter. Stödet intäktsförs i den period då de kostnader uppkommer som det statliga stödet är avsett att kompensera.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med planmässiga avskrivningar. Utgifter för reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar. Följande avskrivningstider tillämpas:

Inventarier	5 år
Datorer och elektronikutrustning	3 år

Operationella leasingavtal

Samtliga leasingavtal, oavsett om de är finansiella eller operationella, redovisas som hyresavtal (operationella leasingavtal). Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella tillgångar som är avsedda för långsiktigt innehav redovisas till anskaffningsvärde. Har en finansiell anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det bokförda värdet skrivs tillgången ner till detta lägre värde om det kan antas att värdenedgången är bestående.

Not 2

Intäkternas fördelning

	2008	2007
I nettoomsättningen ingår intäkter från:		
Statlig partistöd	38 036	40 872
Medlemsavgifter	1 639	1 789
Assistentbidrag från Europaparlamentet	1 782	1 736
Konferensintäkter	2 014	3 693
Medlemsgåvor	234	20
Kommunförbundet och Landstingsstöd	250	286
AMI lönebidrag	-	46
Övriga bidrag och intäkter för fakturerade kostnader	1 857	1 662
Summa	45 812	50 104

Not 3

Löner, ersättningar och sociala avgifter, statistik

	2008	2007
Medelantalet anställda		
Kvinnor	13	14
Män	20	19
Totalt	33	33
Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader		
Löner och ersättningar till styrelsen och partisekreterare	970	1 876
Löner och ersättningar till övriga anställda	13 033	13 540
	14 003	15 416
Sociala avgifter enligt lag och avtal	4 394	4 843
Pensionskostnader för övriga anställda (varav för styrelse och partisekreterare 128 kkr (251 kkr))	1 032	1 472
Totalt	19 429	21 731
Antal styrelseledamöter på balansdagen		
Kvinnor	12	12
Män	13	13
Totalt	25	25
Sjukfrånvaro		
Total sjukfrånvaro%	0,4	3,4
- sjukfrånvaro för män%	0,6	1,9
- sjukfrånvaro för kvinnor%	0,3	4,9
- anställda - 29 år%	0,5	1,4
- anställda 30 - 49 år%	0,7	4,7
- anställda 50 år - %	1,5	1,1
Långtidssjuka fördelas och redovisas inte. Gruppen understiger 10 personer och ingår i den totala statistiken Lagstiftaren säger att uppgiften skall inte kunna hänföras till enskild individ.		

Not 4

Övriga ränteutgifter och liknande resultatposter

	2008	2007
Utdelningar fonder	228	149
Ränteutgifter	1 717	832
Summa	1 945	981

Not 5 Inventarier

	2008	2007
Ingående anskaffningsvärden	818	989
-Årets inköp	164	295
-Försäljningar och utrangeringar	-73	-466
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	909	818
Ingående avskrivningar	-437	-727
-Försäljningar och utrangeringar	73	466
-Avskrivningar	-203	-176
Utgående ackumulerade avskrivningar	-567	-437
Utgående restvärde enligt plan	342	381

Not 6 Finansiella anläggningstillgångar

Bokförda och marknadsvärden på finansiella anläggningstillgångar är enligt följande:

	2008	2007
SEB Etisk Globalfond	72	71
SEB Schweizfond	978	952
SEB Sverigefond II	1024	967
SEB Globalfond	1243	1099
Summa bokfört värde	3318	3089
	2008	2007
SEB Etisk Globalfond	46	71
SEB Schweizfond	831	1200
SEB Sverigefond II	3794	4843
SEB Globalfond	2179	3474

Det bokförda värdet understiget marknadsvärdet. Värdenedgången bedöms inte vara bestående, då minskningen är i enlighet med börsutvecklingen 2008. Marknadsvärde anses inte vara varaktig på grund av långt sparhorisont.

Den bokförda värdet innehåller återinvesterad utdelning och den överstiger anskaffningsvärde. Utdelning återinvesteras kontinuerligt varje år.

Andelar i intresseföretag	2008	2007
Tryckfriheten i Stockholm Tryckeri AB, 5000 stycken	350	350
Ägarandel 100%		
Liberal Information AB, 4704 stycken	120	120
Ägarandel 39%		
Summa bokfört värde	470	470
Deposition i stiftelsen Sänga Säby Folkhögskolan 7 april 1997 ombildas stiftelsen till en ideell förening och byter namn till Alma Folkhögskolan, org.nr 815200-7533. Bokfört värde (deposition) är 100 kr, aktieinnehav 100.000 stycken Folkhögskolan grundades år 1990 och ingår i SV:s Folkhögskoleförening.		

Not 7 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2008-12-31	2007-12-31
Förutbetalda hyror	298	285
Förutbetalda webbtjänster/it kommunikation	61	144
Övriga poster	293	351
	652	780

Not 8 Förändring av eget kapital

	Reservfond	Brevikfond	Personalfond	Balanserat eget kapital	Summa eget kapital
Eget kapital 2007-12-31	4 925	2 169	1 441	16 305	24 840
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel	-	-	-	-	-
Årets resultat	-	-	-	9 077	9 077
Eget kapital 2008-12-31	4 925	2 169	1 441	25 382	33 917

Not 9 Långfristiga skulder

	2008	2007
Långfristig skuld till 100%ägt vilande aktiebolag		
Tryckfriheten i Stockholm AB (nedlagt tryckeri)	282 000	282 000
Summa	282 000	282 000
Lånet från Tryckfriheten i Stockholms AB är räntefritt och har ingen fastställd återbetalningstid.		
Bolaget har lämnat ett bokslut för vilande aktiebolag.		

Not 10 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2008-12-31	2007-12-31
Upplupna semesterlöner	1 566	1 574
Upplupna sociala avgifter	357	410
Övriga poster	1 848	951
Summa	3 771	2 935

Resultat- och balansräkningen kommer att föreläggas årsstämman 2009-_____ för fastställelse.

Jan Björklund
Ordförande

Ann-Cathrine André

Håkan Lindh

Carl B. Hamilton

Nina Larsson

Håkan Lindh

Cecilia Malmström
1:e vice ordförande

Birgitta Ohlsson
Karin Pilsäter

Nyamko Sabuni

Torkild Strandberg

Sverker Thorén

Maria Wallhager

Jonas Andersson

Lotta Edholm

Roger Haddad

Tobias Krantz

Claes Jägevall

Britt-Marie Lövgren

Helene Odenjung
2:e vice ordförande

Johan Pehrson
Birgitta Rydberg

Olle Schmidt

Jens Sundström

Erik Ullenhag

Barbro Westerholm

Vår revisionsberättelse har lämnats 2009-03-09

Marie Welin
Auktoriserad revisor

Harald Hagnell
Revisor

VB

•

Dechargebetänkande

för tiden september 2007 till september 2009

Inledning

Folkpartiet liberalernas dechargeutskott, valt vid landsmötet 2007, överlämnar härmed sitt betänkande till landsmötet 2009.

Dechargeutskottet har även vid utformandet av denna landsmötesrapport valt en förenklad redovisning i form av tabeller för de utvalda granskningsområdena kompletterat med kommenterande text.

Partiledningen har påbörjat ett *förändringsarbete* inom partiet på ett flertal av de kritiska punkter som utpekades i dechargeutskottets rapport vid landsmötet 2007. Något som dechargeutskottet finner mycket tillfredsställande. Här kan nämnas bättre utnyttjande av partistyrelsens kompetens, förbättrat arbetsklimat i partistyrelsen, betydlig större beslutskraft på olika nivåer i partiet, partiets många nätverk har utvecklats positivt, partiråden mellan landsmötena, tydligare ideologi och politiska budskap.

Utskottet finner dock att arbetet med *etikarbetet* i partiet har tagit alltför lång tid och att partistyrelsen och partiledningen tydligare borde ha prioriterat detta arbete.

När det gäller *nätverken* noterar utskottet att nätverken anser att det kan vara svårt att få respons och gehör för sina frågor hos partistyrelsen.

Tyvärr har inte situationen förändrats nämnvärt när det gäller *partiledningens legitimitet* i folkpartilandet. Partiledningen har ett alltför osynligt ansikte för att kunna bli igenkänd och bekräftad bland folkpartisterna.

Utskottet noterar också att partiet styrs nästan uteslutande av *heltidspolitiker*, till liten del av ledamöter som är deltidspolitiker eller t.ex. företagare.

Kvaliteten på *partiets utbildningar och centrala arrangemang* har under granskningstiden höjts och är mycket uppskattade.

Dechargeutskottet finner också att partiet borde dra mer nytta av de kunskaper som partiets *samverkande organisationer* besitter.

Partiets *internationella arbete* har utvecklats under granskningstiden. Många engagerade folkpartister lägger ner stort arbete på dessa frågor. Noteras kan också att folkpartiet under den nu pågående mandatperioden innehar europaministerposten i regeringen. Utskottet finner dock att partiets internationella utskott har misslyckats att sprida information om partiets internationella arbete ute i folkpartilandet. Utskottet anser också att SILC bör arbeta fram en öppen verksamhetsrapport eftersom verksamheten är ganska ökad.

Utskottet har särskilt granskat partiets *jämställdhetsarbete* och funnit att detta nu känns betydligt mer levande och tydligt i partiets arbete.

Partiet har en bra utvecklad strategi när det gäller att använda sig av de nya *elektroniska kommunikationsvägarna*. Hemsida, bloggar, tv-reklam, facebook, sms, e-post och interna telefonmöten är exempel på olika tillämpningar av de nya kommunikationskanalerna.

Utskottet finner det mycket positivt att det finns täta kontakter mellan *HBT-liberalers* organisation och folkpartister. Tyvärr är HBT-liberalers verksamhet lite känd inom partiet.

Sammanfattningsvis finner utskottet efter genomförd granskning att, i jämförelse med utskottets förra rapport, partiets inre arbete under granskningsperioden i hög grad har stabiliserats och Folkpartiet liberalerna har utvecklats till ett mer tillitsfullt, tryggt och framtidsinriktat parti.

Dechargeutskottet har efter framläggande av sin rapport till Folkpartiet liberalernas landsmöte 2009 därmed genomfört sitt uppdrag från landsmötet 2007.

Stockholm 2009-09-11

Anders Bjurström
Ordförande

Sven Bosarfe   Ann Catrine Fogelgren

Gösta Frödin   Inger Mathisson

Kjell Westring

1. Partistyrelsen och partiledningen

Intern funktion

Administrationen kring partistyrelsen och partiledningen fungerar i huvudsak väl. Kallelser och protokoll skickas ut i rimlig tid, hantering kring eventuell frånvaro etcetera är ordningsam, exempelvis brukar partiledningen före sina möten få reda på eventuell frånvaro. Möjligen kan, vilka några ledamöter påpekat, underlagshandlingar skickas ut något tidigare så att bättre tid för inläsning finns.

Ledningens och styrelsens funktion

Utskottet kan efter kontakt med ett antal ledamöter konstatera att ledningsorganen har fungerat bättre under den senaste perioden. Partiledaren uppfattas vara en prestigelös, social person som är lyhörd för partiet, en starkt bidragande orsak till ett bättre arbetsklimat.

En del av hur arbetet fungerar kan antas bero på kunskapsnivån och kompetensen hos de enskilda ledamöterna i ledning och styrelse. Utskottet har uppfattat att ledamöterna besitter såväl hög kompetens som kunskap i politiska sakfrågor. Ur denna aspekt förefaller – i stort sett – ”rätt” personer nomineras av länsförbunden till partistyrelsen.

En nackdel däremot kan vara att majoriteten av ledamöterna utgörs av heltidsarvoderade yrkespolitiker utan erfarenhet av exempelvis företagande. En invändning här, vilket någon poängterat, är att företagare med insyn och erfarenhet av politiskt arbete är sällsynta. Det vore önskvärt, anser utskottet, att detta påpekande kunde beaktas i det framtida nomineringsarbetet.

Partiledningens legitimitet

Känner länsförbunden sin partiledning? Har länen någon kontinuerlig kontakt med partistyrelsen? På denna punkt blir vår slutsats att folkpartiets partiledning är om inte okänd så i alla fall delvis obekant för länsförbunden. Något mera känt är partistyrelsen; några länsförbund anser sig ha god kontakt med partiets styrelse, dock långt ifrån alla. Att partiets länsförbund känner sin partiledning och håller en väl fungerande kontakt med sin styrelse bedömer utskottet vara väsentligt.

- Kallelser och protokoll fungerar bra
- Hög kompetens och politisk kunskap bland ledamöterna
- Mer lyhörd ledning
- Bra arbetsklimat i partistyrelsen och partiledningen

- För många heltidspolitiker i båda organen
- Mycket få ledamöter har erfarenhet av företagande
- Ledningen relativt okänd för partilandet.

Förbättringsförslag:

1. Partiledningen bör göra sig mer känd inom partiet.
2. Fler deltidspolitiker och företagare bör nomineras till partistyrelsen

2. Centrala arrangemang

Folkpartiets centrala arrangemang och utbildningar fyller ytterst viktiga uppgifter för information, inspiration, debatt och demokratiskt beslutsfattande. Stora resurser, både personellt och ekonomiskt, satsas på de flesta av dessa arrangemang. Kvaliteten på arrangemangen har under senare år höjts påtagligt, och sammanfattningsvis kan sägas att de numera håller hög kvalitet och är mycket uppskattade.

Följande centrala arrangemang ingår i rapporten:

- Landsmötet i Västerås i september 2007
- Kommunala riksmöten i Västerås i april 2008 och i Linköping i mars 2009
- Partiråd i Stockholm i oktober 2008 och i Göteborg i februari 2009
- Ett antal länslednings-, gruppledar- och ombudsmannakonferenser.
- Ett antal utbildningar, t.ex. ”Ledarskolan” och kanslistutbildning.

Landsmötet september 2007 (Västerås)

- Väl arrangerat
- Landsmöteshandlingarna väl samlade och översködliga i ”bokform”.

- Natlig ärendehantering även detta landsmöte. Odemokratiskt!
- Beslut i nattens ärenden togs på morgonen, i stor utsträckning av andra än de som deltagit i behandlingen. Kvaliteten i besluten blir dålig!

Förbättringsförslag:

1. Ändra förhandlingsordningen för landsmötena så att nattliga plena undviks. Förhandlingarna ska vara avslutade senast klockan 24.

Riksmöten april 2008 (Västerås) och mars 2009 (Linköping)

- Överlag mycket välarrangerade och uppskattade.
- Utvärderingen 2008 och 2009 ger mycket positiva omdömen.
- Samlar många (närmare tusen) folkpartister till information, inspiration och diskussion
- Fyller en mycket viktig funktion.

- Kostnaden hindrar många från att delta.

Förbättringsförslag:

1. Satsningen på kommuner med inga eller få kommunfullmäktigemandat (vita fläckar) bör fortsätta och utvecklas så att riksmötena får deltagare från alla typer av kommuner.

Partiråd oktober 2008 (Stockholm) och februari 2009 (Göteborg)

- De nya formerna för partiråden med vidgad representation och beslut i vissa frågor gör att dessa fyller en viktig funktion för större beslut mellan landsmötena och också breddar partidemokratin.
- Partiråden är ”öppna”. Alla medlemmar får närvara.
- Partirådets uppgifter och ställning är med de nya stadgarna starkt förtydligad.
- Partirådet i Göteborg i februari 2009 hade med upplägg under 2 dagar en bra struktur med god tid för ärendehantering och social samvaro.

Länslednings-, gruppledar- och ombudsmannakonferenser

- Dessa konferenser hålls numera cirka två gånger årligen och är bra fora för information, inspiration, diskussion och kontaktskapande för personer med ledande uppgifter.
- De är över lag välarrangerade och med program av hög kvalitet.
- Konferenserna är viktiga kontaktytor mellan den centrala, regionala och även lokala nivån. Ökar delaktighet och förståelse mellan olika delar av Folkpartiet.

Centrala utbildningar

Ledarskolan med 25 deltagare har genomförts under det senaste året. Den är nu avslutad och har uppskattats mycket. Samtliga deltagare har fullföljt utbildningen och säger sig nu vara beredda att satsa kraftfullt inför framtiden. Ledarskolan har varit en stor satsning, som dock känns ytterst meningsfull. Planer finns på fler liknande projekt i framtiden.

- Ledarskolan har fått en god start och uppskattas mycket av deltagarna.

- Kanslistutbildningen är ett bra initiativ, som fyller en viktig funktion, inte minst inför valrörelsen 2010.
- Webbutbildningar, förlagda till länsförbunden, är viktiga och uppskattade arrangemang.

3. Råd, nätverk och samverkande organisationer

Bevakningsområde har varit kommunalpolitiska rådet, nätverk (Gröna liberaler, Liberala seniorer, Kristna liberaler, FiSK – Folkpartister i Svenska kyrkan) och samverkande organisationer (Liberala Kvinnor, Liberal Mångfald och Liberala Ungdomsförbundet, där nätverket Liberala Studenter ingår).

Det finns ett flertal likheter mellan de ovan nämnda men även ganska stora skillnader då de inte verkar under samma förutsättningar och har också olika ställning inom partiet.

De samverkande organisationerna skiljer sig från de övriga genom att de har var sin adjungerad ledamot till partistyrelsen. Till landsmöten har Liberala Kvinnor och Liberal Mångfald två ombud vardera och Liberala Ungdomsförbundet har tre ombud varav ett ska tillhöra nätverket Liberala studenter.

Kommunalpolitiska rådet och de samverkande organisationerna får av partiet olika former av ekonomiskt stöd. De övriga får ibland hjälp med vissa uppgifter. Det efterfrågas naturligtvis nästan alltid mer men merparten anser dock sig vara relativt nöjda.

Majoriteten av de tillfrågade anser att det är svårt att få gehör hos partistyrelsen för de frågor som drivs i respektive sammanslutning.

Nätverken administreras till stor del av ideella krafter som lägger ner ett stort engagemang och mycket tid på att det ska fungera.

Lobbyverksamhet inom partiet sker i samband med utställningar på riksmöten och landsmöte.

- Till övervägande del är hemsidorna bra och intressanta
- Nästan samtliga skickar regelbundet ut nyhetsbrev via e-post, vilket innebär att de som är intresserade blir väl uppdaterade
- De i dag fungerade nätverken är nu väl etablerade i partiet
- Nätverken och de samverkande organisationerna kan locka in personer till partiet som är speciellt intresserade av något område
- Inom varje nätverk finns mycket kunskap inom intresseområdet
- Nätverken har möjlighet att nå sina medlemmar via partiets medlemsregister
- Nätverken kan informera partimedlemmarna om sin verksamhet genom utställningar vid centrala arrangemang

- På några hemsidor ligger årsgammal information kvar
- Nätverken bygger på ideella insatser vilket gör dem sårbara då mycket bygger på att någon person "brinner" för frågan och är beredd att satsa
- Flera upplever att deras synpunkter inte efterfrågas av partiet, utan det krävs mycket arbete för att få gehör.

Förbättringsförslag:

1. Partiet skulle kunna dra mer nytta av de kunskaper som råd, nätverk och samverkande organisationer besitter.
2. En översyn av stödet till organisationerna bör ske, då detta varierar, och likartade sammanslutningar bör också ha tillgång till samma typ av stöd från partiet.

4. Intern jämställdhet

Dechargeutskottet har granskat partiets jämställdhetsbokslut inför landsmötet 2009.

Dechargeutskottet uppmanar till läsning av partistyrelsens jämställdhetsbokslut och menar att det hos Folkpartiets ledning märks en tydligare medvetenhet om jämställdhetsarbetets värde. Målen satta på landsmötet 2007 är till stor del uppfyllda. I bokslutet nämns också att jämställdhet handlar mycket om våra förhållningssätt och att det också kan handla om att ompröva våra arbetssätt och attityder. Dechargeutskottet tillstyrker de förslag till beslut som partistyrelsen lägger fram till landsmötet med tillägget att rekommendera partistyrelsen att utarbeta åtgärder för att nå alla uppsatta mål.

- jämn könsfördelning i arbetsgrupper
- jämn könsfördelning vid externa och interna arrangemang samt marknadsföring
- rapporten "Ett parti för lika möjligheter. Jämställdhet och mångfald i Folkpartiet liberalerna".
- ledarskolan där många kvinnor deltagit
- utökat samarbete med Liberala Kvinnor
- fördelning kvinnor/män på valsedlar valet 2006
- fördelning kvinnor/män lika bland kommunalråden

- Ordförande i de interna arbetsgrupperna är oftast män
- Landstingsråd och gruppleddare i landsting är oftast män
- Kommunstyrelseledamöter är oftast män
- Gruppleddare kommunfullmäktige är oftast män
- Ordförande i kommunföreningarna och länsförbunden är oftast män

Förbättringsförslag:

1. Riktade insatser bör initieras för att rätta till kända brister.

5. Internationell verksamhet

Ett liberalt parti förväntas vara öppet mot världen och aktivt delta i såväl det internationella arbetet som olika internationella sammanhang. Världens länder knyts närmare varandra genom ökat internationellt samarbete.

Liberala partier finns över hela världen och Folkpartiet har ett nära samarbete med många av dem. Även om åsikter och dagspolitik skiljer sig åt är liberalismen, liksom strävan för demokrati och mänskliga rättigheter, marknadsekonomi, tolerans och frihandel, gemensam.

Folkpartiets internationella utskott arbetar enligt målen för Folkpartiet liberalernas internationella verksamhet. Utskottet består av sex ledamöter med Silc och LUF som är adjungerade med var sin representant samt tjänstemannastöd. Utskottet tar bland annat ställning i politiska frågor beträffande ELDR och Liberala internationalen.

- Aktivt nätverksbyggande mellan företrädare för folkpartiet och personer inom andra liberala partier
- Ökat idéutbyte med liberaler världen över i syfte att berika Folkpartiets politik och organisation
- Arbetar aktivt med ansvaret och engagemanget för partiets arbete inom ELDR och Liberala Internationalen

- Utskottets arbete med att sprida information om det internationella samarbetet till Folkpartiets medlemmar i landet har inte varit särskilt aktivt

Liberala Internationalen.

Företrädare för Folkpartiet liberalerna var för drygt 60 år sedan med om att bilda Liberala Internationalen och har hela tiden varit aktiva inom organisationen.

- Fortsatt starkt folkpartiengagemang inom organisationen
- Företrädare för Folkpartiet har deltagit i ett flertal av Liberala Internationalens exekutiva möten och kongresser, seminarier kring t.ex. demokrati, jämställdhet, klimatfrågan m.fl.

Kontakter med systerpartier

- Internationella utskottet och Folkpartiet har haft ett stort antal möten med systerpartier runt världen.

- Mer information finns i Folkpartiet liberalernas verksamhetsberättelses internationella avsnitt.

ELDR

ELDR står för European Liberal Democrat and Reform Party. I detta parti ingår ett drygt 50-tal partier från hela Europa.

- En viktig plattform för debatt mellan europeiska liberaler
- Folkpartiets engagemang i ELDR är mycket intensivt
- I slutet av oktober 2008 stod Folkpartiet tillsammans med Centerpartiet värd för ELDR:s kongress i Stockholm med 600 liberala politiker
- Folkpartiet har varit aktiv deltagare i ELDR Council och dess kongresser.

6. Kommunikation och kampanj

Från förra landsmötet har utvecklingen inom kommunikationsområdet gått snabbt.

Nyare sätt att kommunicera har fått mycket stort genomslag. Så ska t.ex. en politiker som vill hänga med ha en egen blogg. Här ges gemene man möjlighet att direktkommunicera med politikern. Efter en trög start har även vårt parti anammat det nya och flera av partiets politiker deltar aktivt i det nya.

- Kampanjblogg – mer effektiv kampanj än tidigare; ger väljaren möjlighet till direktkommunikation med partiet
- Kommunikations-/kampanjgrupp med resurser
- Hemsidan, kampanjwebb och Youtube
- TV-reklamen med Marit Paulsen
- Väl genomtänkt kampanjorganisation inför EU-valet
- Bra genomslag för skolfrågorna
- Effektivt med SMS, e-postmeddelanden och telefonmöten internt
- Tidningen NU bra för information och debatt

-
- Man är inte tillräckligt bra på att kommunicera jämställdhetsfrågorna
  - Mindre genomslag i EU-valet i kommuner med unga väljare
  - Nubbs nyttjas fortfarande framför allt av anställda i partiet och mindre av förtroendevalda

Förbättringsförslag:

1. Ge NU till nya medlemmar under några månader.

7. Närstående organisationer

a) SILC – Swedish International Liberal Centre

är en liberal stiftelse som arbetar med demokratibistånd och har som mål att stärka organisationer och personer som arbetar för demokrati och mänskliga rättigheter. Stiftelsens styrelse utses av Folkpartiet.

- Arbetar med demokratiutveckling i bl.a. följande fokusländer: Bosnien, Kuba, Serbien, Ryssland, Ukraina och Vitryssland
- Driver tillsammans med Kristdemokratiskt Internationellt Centrum en fond för Kubas politiska fångar

-
- Mycket av verksamheten hemligstämplad
  - Hemligstämplade rapporter.

Förbättringsförslag:

1. Ovanstående förhållande med liten insyn är helt begripelig på grund av verksamhetens art. Möjligtvis skulle en mindre icke avslöjande öppen verksamhetsrapport kunna tas fram i samband med bokslutsrapporten.

b) Homo-, bi- och transliberaler (HBT-liberaler)

HBT-liberaler arbetar för och sprider liberalismens idéer bland homosexuella, bisexuella och transpersoner i Sverige. De arbetar för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners situation genom att påverka Folkpartiet liberalerna.

- Täta och kontinuerliga kontakter mellan HBT-liberaler och folkpartipolitiker
- Företrädare för HBT-liberaler har medverkat i flera debatter och seminarier
- HBT-liberaler var starkt engagerade i Europride 2008 och Stockholm Pride 2009
- HBT-liberaler har gjort ett antal egna utspel och skickat pressmeddelanden
- HBT-liberaler har lämnat remissyttrande över statliga utredningar.

-
- HBT-liberaler och dess verksamhet är relativt okänd i Folkpartisverige.

Valberedningens förslag

Partistyreelse

Presidium

Jan Björklund, Stockholm, ordförande

Cecilia Malmström, Göteborg, förste vice ordförande

Helene Odenjung, Göteborg, andre vice ordförande

Ledamöter (i bokstavsordning)

Jonas Andersson, Partille

Lotta Edholm, Stockholm

Roger Haddad, Västerås

Carl B. Hamilton, Stockholm

Claes Jägevall, Tibro

Tobias Krantz, Jönköping

Nina Larsson, Karlstad

Håkan Lindh, Skellefteå

Britt-Marie Lövgren, Umeå

Birgitta Ohlsson, Stockholm

Johan Pehrson, Örebro

Birgitta Rydberg, Stockholm

Nyamko Sabuni, Stockholm

Carina Sándor, Skinnskatteberg (nyval)

Olle Schmidt, Malmö

Torkild Strandberg, Landskrona

Jens Sundström, Alvik, Norrbotten

Sverker Thorén, Västervik

Maria Wallhager, Stockholm

Staffan Werme, Örebro (nyval)

Barbro Westerholm, Stockholm

Dechargeutskott

Ann Catrine Fogelgren, Göteborg, ordförande
(nyval, tidigare ledamot)

Sven Bosarfve, Gotland

Linnéa Darell, Linköping (nyval)

Ulf Fridebäck, Stockholm (nyval)

Gösta Frödin, Arvika

Carola Larsson, Boden (nyval)

Henning Schale, Lund (nyval)

Revisorer

Ordinarie

Marie Welin, Stockholm

Harald Hagnell, Uppsala

Ersättare

Kristina Malmnäs, Katrineholm

Jonas Grahn, Stockholm